

Berichten Buitenland

Voor de Nederlandse agribusiness | jaargang 31, nummer 3, maart 2005

SECTOR
SPECIAL
Bloemen

- Exporttuinbouw in Oost-Afrika
- Wereldhandelsorganisatie: vloek of zegen?
- Op pad met... Henk van Duijn

Deze maand in

Berichten Buitenland

2

Exporttuinbouw in Oost-Afrika

Motor voor economische ontwikkeling

6

Colofon

Berichten Buitenland is een uitgave van de directie Industrie en Handel van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Deze publicatie is bestemd voor het Nederlandse agrarische bedrijfsleven, met als doel informatie te verstrekken over ontwikkelingen op agrarisch handelsgebied, buitenlandse markten, kwaliteit- en etiketteringvoorschriften, wetgeving, landbouwprojecten, handelsbemiddeling, enz.

De berichtgeving van dit blad komt mede tot stand met medewerking van de landbouwraden die zijn verbonden aan de Nederlandse ambassades in het buitenland en de beleidsmedewerkers van de directie Industrie en Handel.

Berichten Buitenland wordt gedrukt op een chloorarme papiersoort, in een inktbesparend FM-raster en wordt verzonden in recyclebare sealbags.

Uitgever:

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Industrie en Handel
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.minlnv.nl/agribusiness

Redactieadres:

Redactie Berichten Buitenland
t.a.v. Mevrouw I. Korving
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
E-mail: i.korving@minlnv.nl

Informatie en abonnementen:

Voor informatie over artikelen of een (gratis) abonnement op *Berichten Buitenland* kunt u contact opnemen met de heer J.J.M. Verbeek,
Tel.: +31 (0)70 - 378 40 64
Fax: +31 (0)70 - 378 61 23
E-mail: j.j.m.verbeek@minlnv.nl

Productie:

Exxion Communicatie

Coverfoto:

WTO-overleg

ISSN 0920 - 0975

Het overnemen of vermenigvuldigen van artikelen uit *Berichten Buitenland* is alleen toegestaan met bronvermelding.

N.B. Zoals gebruikelijk bij handelsbemiddeling, wordt alle informatie verstrekt buiten de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

5 Kort graag...

10 Link bekeken

19 Laatste nieuws

20 LNV-bureaus in het buitenland

22 Activiteitenkalender

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Het primaire doel van de directie I&H is het bevorderen van duurzame en vitale agroketens, alsmede het bijdragen aan een duurzame internationale concurrentiepositie van het Nederlandse agrobédrijfsleven. Dit zijn tevens de vier kernbegrippen van het werkerrein van de directie I&H. Onder *duurzame* wordt verstaan: maatschappelijk verantwoord

conform de drie P-gedachte (Profit, People en Planet). *Vitale* houdt in dat wordt gestreefd naar versterking van de internationale concurrentiekracht. Uit *agro* blijkt dat de focus ligt op de landbouw- en voedingssector. *Ketens* verwijst naar een perspectief dat de gehele agrofood-kolom omvat, te weten van primaire sector tot aan de consument.

Wereldhandels-organisatie: vloek of zegen?

De regelgeving van de WTO

Op pad met... Henk van Duijn

Geslaagde missie naar China

11 Korte berichten uit het buitenland

Afrika

- 11 **Kenia**
Gezondheid
- 11 **Marokko**
Rundvee, Tomaten
- 11 **Soedan**
Economie

Amerika

- 11 **Brazilië**
Diervoeder, Hervorming ministerie, Handelsbalans, Pluimvee
- 11 **Mexico**
Handelsbalans
- 11 **Verenigde Staten**
Nieuwe minister, Biosafety, Planten en stekken, Rund- en kalfs- vlees, Dierenwelzijn, Garnalen

Azië

- 14 **China**
Trainings- en demonstratieproject
- 14 **India**
Farmaceutische producten en chemicaliën, Economie
- 14 **Indonesië**
Retail, Food and Hotel vakbeurs
- 15 **Japan**
Varkens
- 15 **Zuid-Korea**
Handelsmissie

Europese Unie

- 15 **België**
Groente, Supermarkten, Voedselveiligheid
- 16 **Denemarken**
Zuivel, Pluimvee
- 16 **Ierland**
Suiker, Export
- 16 **Italië**
Zuivel
- 16 **Spanje**
Vorstschade, Transgene gewassen, Tolheffing, Visserij
- 17 **Turkije**
Kastuinbouw
- 17 **Verenigd Koninkrijk**
Zuivel, Voedselzekerheid, Biobrandstof

Overig Europa

- 18 **IJsland**
Vis
- 18 **Noorwegen**
Invoer levensmiddelen
- 18 **Rusland**
Pluimvee, Etikettering

Motor voor economische ontwikkeling

De exporttuinbouw levert een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van Oost-Afrika. Ze brengt buitenlandse valuta binnen en levert banen en inkomen op. Op lokaal niveau draagt ze bovendien bij aan de opbouw van managementkwaliteiten en vakmanschap en fungeert als een belangrijke motor voor economische ontwikkeling.

Naast de teelt van bloemen maakt ook de productie van stekken een duidelijke groei door. Omdat de bloementeelt aanzienlijke investeringen vraagt, zijn de mogelijkheden voor kleine boeren beperkt. Dit ligt anders voor de groente- en fruitteelt, waarin voornamelijk kleinschalige producenten actief zijn. Niet alleen is de exporttuinbouw een belangrijke bron van inkomsten, ook biedt ze kleine boeren de mogelijkheid ingespeeld te raken op vraaggericht produceren. In Oost-Afrika zijn de groeiomstandigheden goed, kan het jaarrond worden geproduceerd en is goed-

kope arbeid aanwezig. Deze factoren maken het voor Nederlandse producenten aantrekkelijk hier een deel van hun productieketen te vestigen of een extra productielokatie te openen.

Kenia

De export van tuinbouwproducten vanuit Kenia groeit sterk. In de periode 1999–2003 steeg het exportvolume van bloemen met 65% en dat van groente en fruit met 76%. Wat betreft exportinkomsten staat tuinbouw (na thee) momenteel met een bedrag van

bijna € 300 miljoen op de tweede plaats van de handelsbalans.

Rozen belangrijkste bloemenexportproduct

De bloemenexport bestaat voor 75% uit rozen. Na Nederland, Colombia en Ecuador is Kenia het vierde exportland van bloemen. Ongeveer 65% van de export komt via Nederland op de Europese markt. Het exportaan-deel naar Engeland groeit en is op dit moment 20%. Duitsland en Engeland zijn elk goed voor 15%. Voor Nederland is Kenia het belangrijkste aanvoerland van buitenlandse bloemen.

Schaalvergroting, 'turnkey-projecten' en specialties

Als gevolg van dalende opbrengstprijzen en stijgende kosten is een duidelijke trend naar schaalvergroting waarneembaar. Was vroeger voor het starten van een levensvatbaar rozenbedrijf 5 ha voldoende, nu is dat 10–20 ha. Er zijn rond de 140 bloemenbedrijven actief met een totale oppervlakte van meer dan 2.000 ha. Van deze bedrijven hebben er 24 een oppervlakte van meer dan 20 ha, deze nemen 72% van de export voor hun rekening. Door de uitbreiding van bestaande bedrijven en het opstarten van nieuwe bedrijven zal de productie naar verwachting verder toenemen. Daarnaast zullen bestaande bedrijven 'turnkey-projecten' gaan aanbieden aan nieuwkomers. Voor kleinschalige producenten zijn er beperkte, maar goede mogelijkheden voor het produceren van specialties. Enkele onder meer Nederlandse handelsbedrijven zijn actief op dit ter-

‘Exporttuinbouw belangrijk op Keniaanse handelsbalans’

Sluipwespen in gebruik als biologisch bestrijdingsmiddel in Kenia.

Bloemenbedrijf 'Wagagai' in Oeganda.

rein. Naar schatting werken er circa 100.000 mensen in de bloemensector.

Van sperziebonen tot aubergines

Ook in de groente- en fruitexport heeft Kenia een toonaangevende positie. Dankzij de hoogteverschillen en de goede groeiomstandigheden is Kenia in staat een breed pakket aan producten te exporteren, met onder meer sperziebonen, broccoli, sla, baby-corn, peultjes en aubergines. Avocado's en mango's zijn met respectievelijk 60% en 25% de belangrijkste fruitexportproducten. Een steeds groter deel van de producten wordt 'ready to eat' voorverpakt en afgezet op basis van *preferred supplier*. Engeland is met een exportaandeel van 53% verreweg de belangrijkste afzetmarkt, 7% van de producten gaat naar Nederland.

EurepGap-certificering voor kleine boeren

Meer dan 60% van de kleinschalige boeren is betrokken bij de productie van groente voor export. Doordat EurepGap steeds meer tot standaardisatie wordt verheven, komt hun betrokkenheid echter onder druk te staan. De Nederlandse overheid (ministeries van Buitenlandse Zaken en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) en het Centraal Bureau voor

Levensmiddelenhandel (CBL) starten binnenkort een pilot voor de certificering van 500 kleine boeren in Kenia en 200 in Senegal. Doel van de pilot is een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van kosteneffectieve en inpasbare methoden voor EurepGap-certificering voor kleine boeren.

Oeganda

In Oeganda is de exportwaarde van tuinbouwproducten tussen 1995 en 2002 verviervoudigd van US\$ 10 miljoen naar US\$ 40 miljoen. De bloemensector en de groente- en fruitteelt hebben daarin beide een aandeel van US\$ 20 miljoen.

Samenwerken aan kwaliteitsverbetering

Het totale areaal voor bloemen bedraagt 120 ha. Kleinbloemige rozen (sweetheartvariëteiten) nemen hiervan 80% voor hun rekening en stekken 15%. Bijna de gehele productie wordt via Nederland geëxporteerd. Opvallend is de grote samenwerkingsbereidheid onder de Oegandese telers. Alle bloemtelers zijn lid van de Uganda Flower Exporters Association (UFEA), die zich onder meer bezighoudt met afhandelingfaciliteiten inzake luchttransport, training en certificering. Ook heeft de UFEA de Ugandan Code of

Horticulture Partnership East Africa - The Netherlands

De ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Buitenlandse Zaken hebben het initiatief genomen tot de ontwikkeling van een *Horticulture Partnership East Africa - The Netherlands*. Doel van het partnerschap is op basis van gezamenlijke inspanningen van overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties de toegang tot de Europese en andere industriële markten te verbeteren voor producten uit ontwikkelingslanden. Op grond van een eerste consultatie is in Oost-Afrika gestart met de uitwerking van een aantal projecten op fyto-sanitair gebied. In de eerste helft van 2005 wordt aan de hand van diverse workshops bepaald welke andere knelpunten gezamenlijk aangepakt gaan worden. Het partnerschap is sterk gefocust op duurzame marktontwikkeling en de gezamenlijke inzet van genoemde partijen in zowel de betrokken Oost-Afrikaanse landen als Nederland. Deze aanpak, in combinatie met het hanteren van een ketenbenadering, maakt het mogelijk (hardnekkige) problemen op innovatieve wijze constructief aan te pakken. Later dit jaar zal in *Berichten Buitenland* meer aandacht worden besteed aan dit partnerschap en andere in onder meer Azië opgestarte partnerschappen.

‘Verviervoudiging waarde exporttuinbouw in Oeganda’

Het oogsten van bonen in Tanzania.

Practice opgesteld. Deze is in lijn met Milieu Programma Sierteelt (MPS) en EurepGap en stimuleert verbetering van de kwaliteit. Samen met de Oegandese overheid en de Nederlandse ambassade zet de UFEA zich in voor de verbetering van het ondernemingsklimaat voor (Nederlandse) tuinders die in Oeganda willen starten. Naast verdere uitbreiding van de productie rondom Entebbe zal ook de bloementeelt in Oost-Oeganda toenemen. In laatstgenoemd gebied kunnen door de hogere ligging grotere rozen worden geteeld.

Concentratie op exotische gewassen

Voor wat betreft de groente- en fruitexport richt Oeganda zich vooral op exotische gewassen als peper, okra en passievruchten. De groeiomstandigheden voor deze produc-

Frambozen uit Tanzania voor de EU.

‘Gebrek aan transportmogelijkheden in Tanzania’

ten zijn goed. Bovendien kunnen ze het jaar rond worden geproduceerd. De productie is relatief eenvoudig en makkelijk in te passen in de bestaande teeltsystemen. Kleine boeren nemen vrijwel de gehele productie voor hun rekening. Op dit moment zijn er op de Engelse en Nederlandse markt goede afzetmogelijkheden. Knelpunt is dan ook niet zozeer de markt, als wel de invoering van de vereiste kwaliteitssystemen bij kleine boeren. De Association of Fresh Produce Exporting Companies (AFPEC) moet zorgdragen voor de verdere professionalisering van

het handelskanaal in groente en fruit. Op dit moment is 80% van de exporteurs in groente en fruit lid van deze nieuwe organisatie.

Tanzania

In Tanzania is de productie van snijbloemen en groente voor export nog vrij jong. De productie is geconcentreerd in het gebied rondom Arusha. De bloemen en stekken gaan voor 90% naar Nederland.

Exportactiviteiten in ontwikkeling

Er zijn goede mogelijkheden voor uitbreiding, maar het transport is nog een knelpunt. De bloemen worden nu eerst naar Nairobi vervoerd, voordat ze in het vliegtuig gaan. Met de hulp van het Programma Samenwerking Opkomende Markten van het ministerie van Buitenlandse Zaken zijn onlangs twee nieuwe exportactiviteiten ontwikkeld. Het betreft de export van safflowerolie (de teelt gebeurt op contractbasis door een groot aantal kleine telers) en de teelt van frambozen van hoge kwaliteit voor de Nederlandse markt.

Geert Westenbrink
Homa Ashtari
Directie Industrie en Handel

Kort graag...

In deze rubriek willen we de lezer laten kennismaken met de landbouwattachés. Contact met hen vindt vaak alleen telefonisch plaats. Het is altijd leuk een persoon die je via de telefoon kent, op een andere manier te leren kennen.

12 vragen aan Arnold Parzer

V.l.n.r. Sharda Ramlakhan, Arnold Parzer en Anand Krishan.

Wat staat er op uw visitekaartje?

Arnold Parzer, Raad voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. India, Sri Lanka, Bhoetan, Nepal. Op de andere zijde staat hetzelfde verhaal in het Engels.

Wat heeft u het meest verwonderd bij de kennismaking met uw werkterrein?

De anarchie, de méér dan Nederlandse directheid dan wel ongegeneerdheid en onbeschoftheid. Het slimme dan wel sluwe onderhandelen. De smeltkroes van volkeren, culturen en religies.

Wat is op uw werkterrein de grootste gemiste kans?

Dat er geen Nederlands bier wordt gebrouwen.

Wat moet iedereen weten over het land waar u werkt?

Dat India de grootste zuivelpro-

ducent in de wereld is. Dat Murphy's law beter Singh's law zou kunnen heten: in India gaat alles wat er mis kan gaan ook werkelijk mis!

Wat moet je nooit doen in het land waar u werkt?

Een vrouw een hand geven, laat staan kussen, tenzij... Met mes en vork eten. Gaan zitten wanneer men zegt: 'one moment please, take a seat'. In Sri Lanka je schoenen onbeheerd buiten een tempel laten staan.

En wat juist wél?

De namen van alle leden van het Nederlandse cricketteam uit je hoofd kennen. Héél veel dure visitekaartjes bij je hebben. Een charmante vrouw een compliment maken (doen Indiërs nooit). En verder een heel lange adem hebben en bereid zijn te investeren in persoonlijke rela-

ties, wat ook kan inhouden bij Indiërs thuis eten en soms dure whisky's samen drinken.

Wat is het toppunt van plezier in uw werk?

Tijgers en Siberische kraanvogels observeren. In Sri Lanka doerians eten.

Noem tenminste één dagelijks terugkerende bezigheid.

Ellebogen in de ribbenkast zetten van mensen die vóórdringen.

Wat is uw grootste irritatie?

De ondoorgroondelijke logica van straatnamen en huisnummers en de houding van 'Wat goed is voor India, is goed voor de wereld'.

Aan u de keuze: meer of minder regelgeving, en welke wet of regel zou volgens u onmiddellijk op de helling moeten?

De hele 'license raj'*) moet op de helling.

Wat mist u het meeste van Nederland?

De Kunsthal, Youp, een goede wijnwinkel en Izaline Calister.

Uw sleutelwoord voor de toekomst?

Ketenmanagement.

*) 'Raj' was de bijnaam die de Britten aan India gaven. Het woord is afgeleid van een Hindi-woord voor 'koning'. 'License raj' wordt in India gebruikt voor 'verstikkende bureaucratie'.

Wereldhandelsorganisatie: vloek of zegen?

WTO-overleg.

Sinds regelgeving van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) de internationale handel in landbouwproducten regelt en landbouwsubsidies aan strikte regels bindt, staat de landbouwsector in het middelpunt van de belangstelling. Elke agrarische handelsmaatregel en landbouwsubsidie kan sinds 1995 tegen het licht worden gehouden. Dat biedt de nodige kansen. Protectionistische maatregelen van onze handelspartners kunnen nu immers worden aangepakt. Daar staat echter tegenover dat wij nu zelf ook kritischer worden bekeken door onze eigen handelspartners.

WTO-overleg.

Behalve toezien op correcte implementatie van gemaakte landbouwafspraken, onderhandelt de WTO over aanscherping van bestaande regels op het terrein van markttoegang, exportsubsidies en andere steun aan de landbouw. Ook voor onderwerpen als dierenwelzijn, etikettering en voedselveiligheid komen er waarschijnlijk nieuwe WTO-regels. Regels die van grote invloed zullen zijn op de wereldwijde handel in landbouwproducten en daarmee op de Nederlandse agribusiness. Dit artikel geeft een overzicht van de stand van zaken in de onderhandelingen en probeert kansen en bedreigingen van de WTO in kaart te brengen.

Wat is de WTO?

De WTO kwam in 1995 tot stand na een langdurige onderhandelingsronde, waarin voor het eerst ook landbouwproducten en voedingsmiddelen onder internationale handelsdisciplines werden gebracht. De overgang van GATT¹ naar WTO in 1995 had daarmee grote gevolgen voor de mondiale landbouwsector en agribusiness. Zo is elk land sinds 1995 verplicht invoertarieven voor landbouwproducten en voedingsmiddelen aan een maximum te binden, een minimum aan markttoegang te geven en subsidieplafonds in acht te nemen. Tegelijkertijd trad in 1995 een aparte WTO-overeenkomst in werking, die regelt op welke voorwaarden handelsbelemmeringen uit het oogpunt van diergezondheid, plantgezondheid of voedselveiligheid mogen worden ingesteld. Deze zogeheten *Agreement on the application of Sanitary and Phytosanitary measures* (SPS-overeenkomst) voorkomt dat de verplichte opening van landbouwmarkten teniet wordt gedaan door de introductie van onheuse veterinaire of fytosanitaire belemmeringen.

Handelsgeschillen

Wellicht nog belangrijker dan de afspraken over de landbouwsector zelf is het eveneens in 1995 geïntroduceerde, dwingende systeem voor het beslechten van handelsgeschillen. Naleving van de gemaakte WTO-afspraken kan daarmee nu daadwerkelijk worden afge-

dwongen. Dit systeem van geschillenbeslechting via WTO-panelen die een voor alle partijen bindende uitspraak doen, is uiterst succesvol gebleken. WTO-regels worden goed nageleefd en paneluitspraken worden vrijwel altijd gerespecteerd. Vooral het feit dat er handels sancties opgelegd kunnen worden als paneluitspraken met voeten worden getreden, heeft bijgedragen aan de goede naleving van WTO-regels. Het groeiende ledental van de WTO draagt tegelijkertijd bij aan het belang van de afgesproken regels. Bij de oprichting van de GATT in 1947 had de organisatie 23 leden, bij de afronding van de Uruguay-onderhandelingsronde in 1995 waren dat er 116, en momenteel telt de WTO 148 leden. Nadat in 2001 ook China en Taiwan (als separaat douanegebied) zijn toegetreden tot de WTO en de toetredingsonderhandelingen met Rusland, Oekraïne en Saoedi-Arabië zich in een eindstadium bevinden, is de WTO nu met recht een Wereldhandelsorganisatie te noemen.

‘WTO biedt duidelijkheid en zekerheid’

Duidelijkheid en zekerheid

De belangrijkste voordelen die de WTO te bieden heeft, zijn duidelijkheid en zekerheid. Van elk van de 148 WTO-leden liggen alle verplichtingen tot in details vast. Zo staan maximum-invoertarieven en invoercontingenten voor elk individueel product per land vast. Ook geldt voor elk WTO-lid een subsidiepla-

fond voor exportsubsidies en handelsverstoringende steun aan de landbouw. Zoals gezegd, zijn deze afspraken geen papieren tijgers. Ging het vroeger bij de GATT-afspraken in feite om herenakkoorden, de WTO-overeenkomsten zijn via de aparte WTO-geschillenbeslechtingsregeling juridisch afdwingbaar. De procedures die gevolgd moeten worden zijn zeer nauwkeurig omschreven en blijken effectief. In vrijwel alle gevallen (98%) draait het veroordeelde land de gewraakte handelsmaatregel terug. In het beperkte aantal gevallen (2%) dat een land tóch in gebreke blijft, kunnen handelssancties worden getroffen. Deze zorgen voor druk op de ketel en leiden vaak alsnog tot opheffing van de desbetreffende handelsmaatregel. Naast zekerheid bieden WTO-regels ook duidelijkheid. Zaken als invoertarieven en omvang en hantering van tariefcontingenten liggen vast en zijn publiek toegankelijk via de website van de organisatie².

Huidige stand van zaken

In juli 2004 werd in Genève een raamwerkovereenkomst gesloten die enkele belangrijke parameters bevat voor de nieuwe WTO-landbouwovereenkomst. In vergelijking met de vorige onderhandelingsronde is voor een nog ambitieuzere insteek gekozen.

- Zo moeten alle vormen van exportsubsidies volledig worden uitgefaseerd. Voor de EU gaat het daarbij om uitfasering van exportrestituties. Parallel hieraan moeten ook alternatieve vormen van exportsteun worden afgebouwd. Dit betreft onder meer gesubsidieerde exportkredieten (VS),

¹ *General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)*.

² Zie www.wto.org met als zoekwoord 'goods schedules'.

‘Kansen voor Nederland als distributieland en draaischijf’

WTO-overleg.

dingmiddelen zijn de voordelen van betere markttoegang tegen verlaagde tarieven in derde landen het meest in het oog springende voordeel van de nieuwe WTO-landbouwovereenkomst. Daar staat tegenover dat ook de EU haar tarieven en subsidies moet verlagen en de concurrentie op de interne markt groter wordt. Verlaging van tarieven en vergroting van tariefcontingenten betekenen immers dat producten uit derde landen makkelijker hun weg naar de Europese interne markt zullen vinden. Verder kan de uiteindelijke uitfasering van alle exportrestituties gevolgen hebben voor de uitvoer van producten die nu nog sterk van dergelijke exportrestituties afhankelijk zijn.

Tariefsverlagingen

Voor al op het gebied van markttoegang valt een wereld te winnen voor de Nederlandse agribusiness. In hoogontwikkelde markten als Japan, Korea, Zwitserland, Noorwegen en de VS hebben Nederlandse exporteurs straks in mindere mate te maken met hoge tarieven of beperking van markttoegang via tariefcontingenten. Ook in andere markten gloren nieuwe kansen. Hoewel ontwikkelingslanden waarschijnlijk minder ver gaande verplichtingen op het gebied van markttoegang zullen hoeven aan te gaan dan rijkere landen, zal ook de uitvoer naar landen als China, Mexico, Zuid-Afrika, Egypte en India door verscherpte WTO-afspraken vergemakkelijkt worden. Daarnaast zullen de exportkansen voor Nederland toenemen als gevolg van de afbouw van subsidies in andere landen. Bovendien zal de aanstaande toetreding van Rusland, Oekraïne en Saoedi-Arabië tot de WTO een impuls zijn voor de uitvoer naar die landen. De WTO-afspraken over verruiming van markttoegang en afbouw van handelsverstoringe subsidies bieden ten slotte natuurlijk ook kansen voor Nederland als distributieland en draaischijf van en naar een interne markt die sinds 2004 bijna 450 miljoen consumenten telt.

ir. Roald Lapperre
LNV-Raad Genève

prijsovername van overheidswege toegestane exportmonopolies (Australië, Canada) en dumping van overschotten als voedselhulp (VS).

- Verder zullen handelsverstoringe directe en indirecte landbouwsubsidies (interne steun) substantieel en progressief worden verlaagd. In het eerste jaar van de inwerkingtreding van het akkoord zal het om een verlaging van 20% gaan, dat is evenveel als de totale reductie in de vorige onderhandelingsronde (Uruguay-ronde).
- Ook staat nu al vast dat er opnieuw een substantiële verbetering van markttoegang zal plaatsvinden via verlaging van invoertarieven en verdere verruiming van tariefcontingenten.
- Ten slotte is afgesproken dat non-trade concerns een plaats houden in de vervolgonderhandelingen. Dit is onder meer van belang om dierenwelzijn een plaats te geven in de nieuwe WTO-landbouwovereenkomst.

Toekomstverwachtingen

Sinds eind 2001 wordt onderhandeld over

Hoofdkantoor van de WTO in Genève.

een nieuwe WTO-landbouwovereenkomst. Deze onderhandelingen worden naar verwachting in december 2005 tijdens een ministeriële WTO-conferentie in Hongkong afgerond met een modaliteitenakkoord waarin onder meer wordt vastgelegd hoe exportsubsidies, handelsverstoringe interne steun en markttoegang worden gedefinieerd en welke

‘WTO-ledental groeit nog steeds’

reductiepercentages gaan gelden voor de vermindering resp. uitfasering ervan. In feite bevatten de modaliteiten het totaaloverzicht van alle afspraken op basis waarvan elk WTO-lid vervolgens een nieuw individueel en juridisch bindend verplichtingenoverzicht opstelt. Aparte modaliteiten zullen worden overeengekomen voor de afbouw van tarieven op niet-agrarische producten en visserijen en houtproducten. Ten slotte zal een register in het leven worden geroepen waarin beschermde geografische benamingen voor wijnen en gedistilleerde dranken worden opgenomen.

Kansen en bedreigingen

De gevolgen van de nieuwe WTO-afspraken voor de Nederlandse agribusiness zullen verstrekkend zijn. Voor Nederland als grote exporteur van landbouwproducten en voe-

Op pad met...

In deze rubriek informeren we u over activiteiten van en gunnen we u een kijkje achter de schermen van de LNV-raden. Wilt u naar aanleiding van dit artikel meer weten of heeft u vragen, aarzel dan niet om contact op te nemen. Een uitgebreid overzicht van de LNV-raden en hun werkgebieden vindt u op de achterzijde van *Berichten Buitenland*.

Henk van Duijn, de LNV-raad in China

De missieleiders Karien van Gennip en
Loek Hermans.

Het is zondag 16 januari 2005, iets voor 9 uur, als de blauwe zwaan op Beijing Capital Airport landt en het bezoek van staatssecretaris (alias Minister for Foreign Trade) Karien van Gennip aan China begint. Vergezeld door vertegenwoordigers van 55 bedrijven uit het MKB zal ze een week in China verblijven.

De ambassadeur en vele collega's van de economische afdeling wachten de delegatie op om haar even later Peking binnen te loodsen. De grootste Nederlandse bedrijfsdelegatie sinds jaren is in de stad en dat is duidelijk te merken aan het frequent heen en weer rijden van diverse ambassadeauto's en de twee grote bussen voor de ambassade. In de ambassade is het een drukte van belang, als ik daar om half twaalf aankom. Tegen twaalf arriveren de staatssecretaris en haar gevolg, waarvan ook Loek Hermans als missieleider en voorzitter van het MKB deel uitmaakt. Het gezelschap wordt onder het genot van een

drankje welkom geheten door de ambassadeur en ons als managementteam.

Kipproducten in de ban

Aan de lunch wordt het programma onder leiding van collega en missiecoördinator Serv Wiemers van de economische afdeling doorgenomen. Er wordt dieper ingegaan op de onderwerpen die tijdens de verschillende ontmoetingen van de staatssecretaris ter sprake zullen komen. Zo wil de Chinese minister van Economische Zaken (MOFCOM) tijdens het op maandag geplande diner de EU-ban op Chinese kipproducten ter tafel

werk: de *matchmaking*. In de grote ballroomzaal van het hotel waar het allemaal moet gebeuren, zijn vele Nederlandse bedrijven rond 08.00 uur hun folders en samples al aan het uitstellen op de daarvoor opgestelde tafels. Aan sommige tafels is men zelfs al

'Grootste Nederlandse bedrijfsdelegatie sinds jaren'

brenge. Het is aan mij als LNV-raad om de staatssecretaris over dit onderwerp bij te praten. Na de lunch komt de voltallige delegatie samen voor de ingang van China's topattractie 'de Verboden Stad'. Ruim een uur lang slenteren we over oude plaveisels langs paleizen met honderden keizerlijke vertrekken. De *matchmaking* die voor de volgende dag op het programma staat, is voor velen onderwerp van gesprek. Al lopend worden de laatste updates uitgewisseld over zaken als het exporteren van bomen met kluit, de melkveehouderij in China, het Holland Park Beijing, de eeuwige kopieerdrang van de Chinezen en de handhaving van patenten. De dag wordt afgesloten met een gezamenlijk diner in een typisch West-Chinees restaurant.

Matchmaking

Op maandag de 17de begint het serieuze

druk in gesprek met vertegenwoordigers van Chinese bedrijven. Aan de *matchmaking* is veel werk voorafgegaan. De Economische Voorlichtingsdienst (EVD) heeft in Den Haag intakegesprekken gehouden met en intakeformulieren laten invullen door alle deelnemende Nederlandse bedrijven. Op basis van deze formulieren zijn wij ver voor deze dag op zoek gegaan naar bijpassende Chinese bedrijven. Voor de deelnemende drie agrarische bedrijven hebben collega's Rubert Konijn en Tu Dazhao van het LNV-bureau een aantal goede contacten gevonden. Deze Chinese bedrijven zijn benaderd en uitgenodigd voor de *matchmaking*, of er zijn afspraken gemaakt voor een bedrijfsbezoek. Om 9 uur opent de staatssecretaris de *matchmaking*. Vervolgens benadrukt Hermans nog dat deze handelsmissie met steun van de EVD en de gehele ambassade tot stand is gekomen.

Ook het Radio 1-journaal had belangstelling.

Nadat hij iedereen in de zaal succes heeft gewenst met zaken doen in China, gaat het *matchmaking* officieel van start.

Intellectuele eigendomsrechten

Om 12 uur bezoek ik de persconferentie van de staatssecretaris in de ambassade, terwijl collega-attaché Konijn namens het LNV-bureau de bedrijvenlunch bij de *matchmaking* bijwoont. De persconferentie wordt druk bezocht door zowel Chinese als Nederlandse correspondenten. Er worden veel vragen gesteld over 'intellectual property rights'. Een onderwerp dat ook voor ons als landbouw van belang is in verband met onder meer de kwekersrechten. Na de persconferentie is er gelegenheid tot het individueel interviewen van de staatssecretaris. Hiervan maken diverse Chinese journalisten dankbaar gebruik. Intussen spoed ik me naar kantoor om één van de deelnemende Nederlandse agrarische bedrijven bij te praten, voordat ze

samen met onze technische assistent Tu Dazhao een bedrijfsbezoek gaan brengen. Daarna is het tijd voor het wekelijkse werk-overleg met het LNV-team, dat dit keer vrijwel geheel in het teken staat van de spreekdagen van 24 tot 28 januari in Den Haag. Vanzelfsprekend komen zoals elke week ook de diverse publicaties aan de orde. Dit keer gaat het onder meer om het artikel voor de bloemenspecial van *Berichten Buitenland* in samenwerking met de NBSO Kunming en een tekst over het bezoek van de staatssecretaris voor de website www.nlpekagr.com. Tegen 16 uur pleeg ik de dagelijkse telefoontjes met onze collega's in Den Haag. De laatste afspraken rond de spreekdagen worden gemaakt. Met een 'Zie je van de week...' beëindig ik het gesprek om vervolgens weer in mijn Chinese agenda te duiken, want om 18 uur staat er alweer een diner met alle Nederlandse ondernemers in Peking en de handelsmissie op het programma.

Missie geslaagd

In het prachtige oude keizerlijke paleis in de stad, dat tegenwoordig dienstdoet als restaurant, hebben zich ruim 100 mensen verzameld. Bij de borrel wordt al duidelijk dat de *matchmaking* een groot succes is geweest. De staatssecretaris schuift, na haar diner met de Chinese minister van Economische Zaken, tegen 21 uur aan. Ze houdt een toespraak

‘De eerste offerte-aanvragen zijn al binnen’

waarin ze spontaan verslag doet van haar dag en een aantal bedrijven vraagt te reageren op de *matchmaking*. Eén van de agrarische bedrijven deelt mee dat de eerste offerteaanvragen voor enkele tonnen weipoeder al binnen zijn en dat er interesse is in meer producten. 'Al met al kan mijn missie niet meer stuk,' zegt de desbetreffende ondernemer. Met die woorden in mijn achterhoofd rijd ik 's avonds laat terug naar huis. We hebben als LNV-bureau een perfecte match kunnen maken en daarmee één van onze klanten tevredengesteld. Zo hebben we een bijdrage weten te leveren aan de groeiende agrarische export naar China. Een prima dag dus voor ons als LNV-ers in China!

Een geslaagde missie naar China.

Link bekeken
www.wto.org

WTO bevordert vrije handel

De World Trade Organization (WTO) is de enige internationale organisatie die zich op wereldschaal bezighoudt met handelsregels tussen afzonderlijke landen. Bij deze in Genève gevestigde organisatie zijn 148 landen aangesloten. Doel van de WTO is de vrije handel tussen deze landen te bevorderen. In WTO-verband gesloten overeenkomsten en genomen beslissingen worden met instemming van de individuele landenvertegenwoordigers bereikt, waarna bekrachtiging door de nationale parlementen moet plaatsvinden. Door het afbreken van handelsbelemmeringen probeert de WTO ook andere fricties tussen de volkeren te verminderen. Een nobel streven.

Op de website www.wto.org staan onder meer de leden, actuele discussiestukken, de resultaten van vorige ministeriële handelsconferenties en actiepunten. Het General Council in Genève is het hoogste orgaan. De Japanner Shotaro Oshima staat als voorzitter aan het roer van de organisatie.

Afrika

KENIA
LNV-raad Nairobi

> Gezondheid

Boeren ingezet in de strijd tegen malaria

Artemesinine is een belangrijk ingrediënt van een nieuwe generatie geneesmiddelen tegen malaria. De stof wordt gewonnen uit de alsemstruik (*Artemisia annua*) en is een natuurlijk geneesmiddel tegen malaria, waarvoor de malariaparasiet tot nu toe geen resistentie ontwikkelde. De belangstelling voor artemesinine leidde tot schaarste van het product op de wereldmarkt. In Kenia, waar de klimaatsomstandigheden en de bodemgesteldheid zeer geschikt zijn voor de teelt van de alsemstruik, produceert een groeiend aantal boeren artemesinine. De eerste export van lokaal geproduceerde artemesinine naar Europa heeft inmiddels plaatsgevonden.

MAROKKO
LNV-raad Madrid

> Rundvee | Tomaten

Markt voor Europees rundvee open

EU-landen die kunnen aantonen over een goed preventie- en bestrijdingssysteem tegen BSE te beschikken, mogen met inachtneming van uiterst strenge invoervoorwaarden sinds ruim een jaar weer rundvee in Marokko invoeren. De Nationale Vereniging van Rundveehouders (ANEB) vindt een aantal van de invoervoorwaarden niet realistisch. Zo mogen ingevoerde dieren alleen in geregistreerde bedrijven met een specifieke gezondheidsstatus worden geplaatst. Er is echter nog geen I&R-systeem, zodat dieren niet te traceren zijn. De overheid wil zo snel mogelijk een I&R-systeem opzetten. De eerste stap zal de registratie van bedrijven zijn. Met de voorwaarde dat ingevoerde dieren

alleen mogen worden geslacht in een slachthuis waar op BSE kan worden getest, heeft de ANEB grote moeite. In heel Marokko is er maar één slachthuis in Casablanca dat daartoe in staat is. De ANEB wil dat ten minste tien andere slachthuizen in het land zo snel mogelijk met BSE-testapparatuur worden uitgerust.

Illegale uitvoer tomaten

De geruchten blijven aanhouden dat Marokko illegaal meer tomaten naar de Europese Unie exporteert dan het quotum dat de EU heeft vastgesteld. De Europese Commissie heeft toegezegd hiernaar onderzoek te doen. In Marokko zelf wordt gezegd dat in Marokko gevestigde Spaanse tuinders tomaten naar Spanje vervoeren en ze daar omkratten tot Spaanse tomaten.

SOEDAN

> Economie

Landbouw als motor van nieuwe economie

Na 20 jaar oorlog sloten de Sudaanese People's Liberation Movement (SPLM) en de regering in Khartoem op 9 januari 2005 in Nairobi een akkoord. Volgens een onlangs door de SPLM gepubliceerd vredes- en reconstructieplan zal landbouw de motor zijn van economische groei in het nieuwe Soedan. De agrarische sector zal de belangrijkste bijdrage leveren aan armoedebestrijding, duurzame economische groei en integratie in de regionale economie en de wereld economie. De inkomsten uit de grote olievoorraden van het land zullen worden aangewend om de landbouw te stimuleren. Het door de SPLM gedomineerde zuiden van Soedan, een gebied van zo'n 650.000 km², zal naar verwachting na de terugkeer van vluchtelingen circa 12 miljoen inwoners tellen. De huidige bevolking leeft vrijwel geheel op het platteland. Ruim 75% van het gebied is geschikt voor landbouw, 23% is dicht bebost.

Amerika

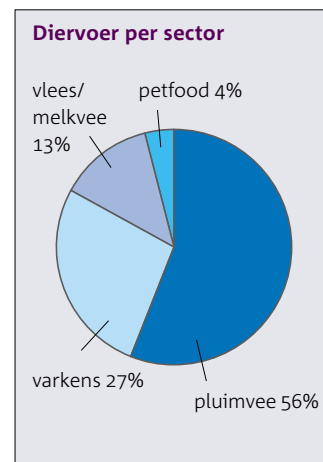

BRAZILIË
LNV-raad Brasília

> Diervoeder | Hervorming ministerie | Handelsbalans | Pluimvee

Diervoedersector groeit 8%

In Brazilië zal de productie van de diervoedersector dit jaar naar verwachting met 8% groeien. De afzet zal met ongeveer 3% toenemen tot een bedrag van US\$ 8,7 miljard. In 2004 produceerde de sector 43,4 miljoen ton (5% meer dan in 2003) en bedroeg de omzet US\$ 8,4 miljard. Op basis van de gunstige ontwikkelingen investeerde de sector inmiddels meer dan US\$ 170 mil-

joen in machines en in de ontwikkeling van producten. In 2005 worden verdere investeringen verwacht.

Hervorming ministerie van Landbouw

De Braziliaanse minister van Landbouw, Roberto Rodrigues, benoemde Gabriel Alves Maciel in de directie Veterinaire en Fytosanitaire Zaken (Defesa Agropecuária - SDA) en Márcio Portocarrero op het secretariaat voor Plattelandsontwikkeling en Coöperaties (Secretaria de Apoio Rural e Cooperativismo - SARC). Het ministerie krijgt twee nieuwe directies, gericht op de buitenlandse handel: Internationale Zaken wordt belast met de bevordering van de onderhandelingen met nieuwe partners en Strategisch Management met de identificatie van nieuwe vragen in de internationale handel naar agrarische producten. Laatstgenoemde directie wordt geleid door Elisio Contini, voormalig EMBRAPA-onderzoeker en ex-directeur van het Virtueel Laboratorium van EMBRAPA (Labex) in Montpellier.

Pluimveesector blijft groeien

Door de samenwerking tussen 14 slachterijen en zes zelfstandige kuikenbroeierijen in de stad Maringá in deelstaat Paraná ontstaat binnenkort de mega-coöperatie Unifrango, met een slachtcapaciteit van 1,5 miljoen kippen per dag.

Daarnaast wordt nog voor US\$ 5 miljoen geïnvesteerd in het opzetten van een nieuwe slachtlijn in het noorden van de deelstaat met een capaciteit van 50.000 kippen per dag. De overheid stimuleert de ontwikkeling van coöperaties. In de afgelopen vijf jaar zijn de coöperaties een belangrijke concurrent geworden voor de bestaande kippen-slachterijen in Paraná. Deze deelstaat is de grootste nationale producent en verantwoordelijk voor 24% van de Braziliaanse productie van ongeveer 800.000 ton per maand. De verwachting is dat de verschillende coöperaties in 2006 gezamenlijk een slachtcapaciteit zullen hebben van 1 miljoen kippen per dag.

VERENIGDE STATEN

LNV-raad Washington

> Nieuwe minister | Biosafety | Planten en stekken | Rund- en kalfsvlees | Dierenwelzijn | Garnalen

Nieuwe minister van Landbouw

Op 20 januari bekrachtigde de Senaat de benoeming van Mike Johanns als nieuwe minister van Landbouw. Tijdens zijn eerste persconferentie gaf deze aan dat het openen van de Japanse markt voor Amerikaans rundvlees zijn grootste aandacht heeft. Hij vertrouwt erop dat de handel tussen beide landen hervat kan worden en dat de tijd rijp is voor een bindende overeenkomst. Als aandachtspunten noemde hij verder de groeikansen voor biobrandstoffen, plattelandsontwikkeling en de verdere uitbreiding van bestaande voedselprogramma's voor schoolgaande kinderen en Amerikaanse ingezetenen die onder de armoedegrens leven. Ook meldde Johanns dat de regering voorstander blijft van een vrijwillige land-van-herkomstregulering (COOL) voor vleesproducten. Deze wetgeving, die eind van dit jaar van kracht wordt, heeft vooralsnog een verplicht karakter. Bij het toewijzen van budget zal hij extra aandacht geven aan conserverings- en subsidieprogramma's. Tot slot merkte hij op dat hij ten aanzien van internationale hulpverlening eerder een voorstander is van het verstrekken van voedselhulp.

Mike Johanns

Vorig jaar waren de belangrijkste buitenlandse markten Japan, Saoedi Arabië, Nederland en Rusland. Men heeft hooggespannen verwachtingen van China, nu dit land de grenzen voor Brazilië heeft geopend.

Grote zorg is de huidige prijsstijging van voer door de aanhoudende droogte. Alleen al voor de deelstaat Rio Grande do Sul, in het zuiden van Brazilië, wordt het verlies in de maïsproductie geraamd op 30% of 1,3 miljoen ton.

MEXICO

LNV-raad Mexico

> Handelsbalans

Tekort op handelsbalans

Het tekort op de handelsbalans voor landbouw- en voedselproducten is in 2004 met ongeveer een kwart opgelopen en bedraagt nu ruim € 2,8 miljard (bijna 95% van het tekort op de totale handelsbalans). De belangrijkste component daarbij is de invoer van voedselproducten. De grootte van het agrotekort verklaart voor een deel de strenge fytosanitaire en veterinaire eisen die het land aan te importeren agro-producten stelt. Daarnaast is het wellicht een belangrijke factor in de stagnatie van de verdere liberalisering van agro-producten tussen de EU en Mexico. Bij de besprekingen tussen de EU en Mexico in november 2004 is geen duidelijke datum voor verdere onderhandelingen overeengekomen.

Positieve handelsbalans

Brazilië sloot 2004 af met een positief saldo op de handelsbalans van US\$ 33,7 miljard. De export bedroeg US\$ 96,5 miljard en de import US\$ 62,8 miljard. Ten opzichte van 2003 steeg de export met 32% en de import met 30%. Het aandeel van de agrarische sector in dit resultaat is aanzienlijk. De sector sloot het jaar af met een positief saldo van US\$ 34,1 miljard, een toename van 32,1% ten opzichte van 2003. De export bedroeg US\$ 39 miljard en de import US\$ 4,9 miljard.

Handelsbalans in cijfers

Jaar	Export	Import	Saldo	Agri-export	Agri-import	Agri-saldo
1998	51,1	57,8	-6,7	21,6	8,1	13,5
1999	48	49,3	-1,3	20,5	5,7	14,8
2000	55	55,8	-0,8	20,6	5,8	14,8
2001	58,2	55,6	2,6	23,9	4,8	19,1
2002	60,4	47,2	13,2	24,8	4,5	20,3
2003	73	48,2	24,8	30,6	4,8	25,8
2004	96,5	62,8	33,7	39,0	4,9	34,1

dan van financiële bijdragen. Johanns zal naar verwachting binnenkort zijn topambtenaren aanwinnen.

Mogelijke kosten implementatie Biosafety Protocol

In 2005 zullen de ondertekenaars van het *Biosafety Protocol* (BSP) beslissingen nemen over de manier waarop handel in levende genetisch gemodificeerde organismen, bestemd voor de voedsel- en veevoersektoren, gereguleerd zal worden. Het op 11 september 2003 in werking getreden en door Nederland mede ondertekende protocol is een verplicht, wereldwijd etiketteringssysteem, dat zal worden toegepast op de internationale handel. De beslissingen kunnen extra kosten voor het vervoer van maïs, sojabonen, canola en katoenzaad met zich meebrengen, wat zal leiden tot hogere prijzen voor voedsel en veevoer. Volgens een recente studie van professor Nicholas Kalaitzandonakes van de Universiteit van Missouri zouden de extra kosten vooral ten laste komen van een handvol grote landen die het belangrijkste deel van de invoer van voedsel en veevoedergranen voor hun rekening nemen. Daarnaast zou een disproportioneel deel van de kosten voor rekening komen van consumenten in ontwikkelingslanden.

De studie van Kalaitzandonakes staat op de website van de International Food and Agricultural Trade Policy Council:
<http://www.agritrade.org>.

Invoerbeleid planten en stekken

Op grond van de huidige Amerikaanse regelgeving moeten planten en stekken die in de VS worden geïmporteerd, zijn voorzien van een fyto-sanitair certificaat en vrij zijn van plantenplagen. De invoer is in principe niet gebonden aan de uitslag van een risicoanalyse. De fyto-sanitaire dienst (APHIS) vindt dat deze regelgeving niet meer voldoet aan de eisen en publiceerde onlangs een aankondiging voor nieuwe invoerregels voor planten en stekken. Hierin beschrijft APHIS onder meer onderstaande variaties op de huidige regelgeving:

- het vaststellen van een categorie in de regelgeving voor planten waarvoor een invoerverbod geldt totdat een risicoanalyse heeft plaatsgevonden en een daaropvolgende goedkeuring;
- het ontwikkelen van lopende programma's om het risico van insluip van plantenziekten door middel van geïmporteerde planten te reduceren;
- het combineren van de huidige regelgeving voor de invoer van planten in één subdeel en een herevaluatie van de risico's van de planten waarvoor nu een invoerverbod geldt.

Invoer van rund- en kalfsvlees

Gezien de strenge BSE-controles en het sterk dalende aantal BSE-gevallen in Europa, is de EU van mening dat weer met de export van rund- en kalfsvlees naar de VS moet kunnen worden begonnen. In

Washington D.C. gestationeerde vertegenwoordigers van de Europese Commissie hebben hier eind vorig jaar over gesproken met vertegenwoordigers van de Amerikaanse veterinaire dienst (APHIS). Het openen van de Amerikaanse markt voor rund- en kalfsvlees uit de EU moet voortvloeien uit de aanstaande aanmerking van Canada als een regio met minimaal BSE-risico (*minimal risk region*, MRR) enerzijds en de al toegestane import van bepaalde Canadese rundvleesproducten door middel van een vergunningensysteem anderzijds.

Meer gebruik dierenwelzijnlabel

Inmiddels maken 20 veehouders in de VS en Canada gebruik van het dierenwelzijnlabel dat de *Humane Farm Animal Care* (HFAC) in mei 2003 lanceerde. Het label geeft consumenten de garantie dat de veehouder produceert op diervriendelijke wijze. De dieren krijgen een voedzaam dieet zonder antibiotica of hormonen toegediend en worden gehuisvest in een stal met voldoende ruimte per dier. Certificering van nieuwe producten gebeurt op basis van nauwgezette inspecties in het bedrijf door HFAC-dierenartsen en dierwetenschappers. HFAC is gevestigd in Herndon, Virginia. Kijk voor meer informatie over deze organisatie op de website:

<http://www.certifiedhumane.com>

Verhoogde invoertarieven garnalen

Eind vorig jaar maakte de *International Trade Administration* (ITA), onderdeel van het ministerie van Handel, bekend de verhoogde invoertarieven voor garnalen uit China en Vietnam te zullen handhaven. Deze beide landen brengen garnalen tegen te lage prijzen op de markt van de VS. Kort geleden maakte de ITA ook de definitieve uitspraak betreffende de invoer van garnalen uit Brazilië, Ecuador, India en Thailand bekend. Ook deze vier landen dumpen garnalen op de Amerikaanse markt. Voor Brazilië ligt het verhoogde (dumpings-) tarief tussen 9,69% en 67,80%, voor Ecuador tussen 2,35% en 4,48%, voor India tussen 5,02% en 13,42% en voor Thailand tussen 5,79% en 6,82%. De tarieven verschillen per land van producent tot producent.

Azië

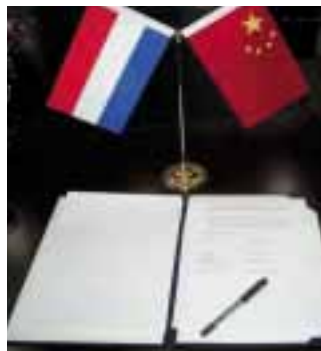
CHINA

LNV-raad Peking

> Trainings- en demonstratieproject

4e LNV trainings- en demonstratieproject van start

In de Chinese provincie Hunan is het vierde LNV trainings- en demonstratieproject van start gegaan. Doelstelling is de verdere ontwikkeling van de fruitsector en de tuinbouw met ondersteuning van Nederlandse expertise en trainingsmethodieken. In de stad Zhangjiajie wordt een trainingsfaciliteit opgezet met gebruikmaking van bestaande demonstratievelden voor onder meer perenbomen en potplanten. Hier wordt actief kennis overgedragen op een grote groep boeren en landbouwfunctionarissen. Daarnaast wordt een trainingsprogramma ontwikkeld en uitgevoerd dat is gericht op de versterking van de opkomende landbouwcoöperaties in het projectgebied. Ook wordt op een aantal demonstratielocaties onderzoek verricht naar de verhoging van de energetische waarde van de huidige biogasinstallaties. Het project biedt voor zowel het Nederlandse

als het Chinese bedrijfsleven in de fruitverwerking en tuinbouw mogelijkheden om op eigen initiatief samenwerkingsverbanden aan te gaan.

INDIA

LNV-raad New Delhi

> Farmaceutische producten en chemicaliën | Economie

Multilaterale landbouwpolitieke ontwikkelingen

India heeft eind vorig jaar een patentregime ingevoerd voor farmaceutische producten en chemicaliën en landbouwproducten. Wetgeving volgt naar verwachting binnenkort. In hoeverre de nieuwe wetgeving volledig WTO/TRIPS conform is, valt op dit moment niet goed te beoordelen.

Belangrijkste elementen van de nieuwe regelgeving zijn:

- invoering van product-patentbescherming voor geneesmiddelen, chemicaliën en voedingsmiddelen;
- beëindiging van het tijdelijke regime van 'exclusive marketing rights';
- invoering van de mogelijkheid van 'compulsory licensing' voor de uitvoer van geneesmiddelen naar ontwikkelingslanden met

onvoldoende productiecapaciteit in noodsituaties;

- uitbreiding van bezwarenprocedures;
- rationalisering van procedures waardoor het proces van patentverlening sneller moet verlopen;
- invoering van patentbescherming voor 'embedded' software;
- versterking van waarborgen ter bescherming van volksgezondheidsbelangen.

Naar verwachting zullen traditionele landbouwzaden bescherming blijven krijgen onder de Plant Varieties Protection & Farmers Right Act. Voor via biotechnologie verkregen en transgene zaden zal waarschijnlijk de nieuwe patentwet gaan gelden. Nu is het patenteren van via biotechnologie verkregen zaden erg gemakkelijk, omdat niet duidelijk is gedefinieerd dat het om een 'basic invention' moet gaan en dat kleine aanpassingen niet zonder meer een innovatie zijn.

INDONESIË

LNV-raad Jakarta

> Retail | Food and Hotel vakbeurs

Retailsector groeit sterk

De Indonesische economie groeide

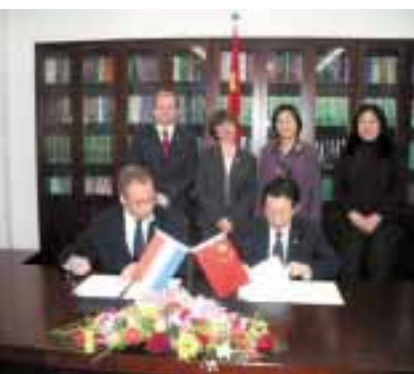
in 2004 met 4,8%. Dit jaar wordt een groei van 5,5% verwacht. Circa 80% daarvan komt voor rekening van consumptieve bestedingen. Volgens de 'Association of Indonesian Food and Beverage Producers' is de voedings- en genotmiddelenindustrie in de afgelopen vier jaar met gemiddeld 15% gegroeid. De import van voedingsmiddelen is sterk gestegen: van US\$ 800 miljoen in 2003 naar US\$ 1 miljard in 2004. De consumptie van hoogwaardige eindproducten wordt gestimuleerd door een sterk groeiende retailsector. Volgens een rapport van AC Nielsen dat eind 2004 verscheen, behoren 12 miljoen mensen in de grootste negen steden in Indonesië tot categorie 'A' - big spenders. Een groei van ruim 3% ten opzichte van 2003. Voor Nederlandse producten liggen de beste kansen op het gebied van zoetwaren, koekjes en chocolade en de traditioneel nog steeds in Indonesië bekende producten als kaas, zuivel en stroopwafels.

LNV aanwezig op Food and Hotel Indonesia

Het ministerie van LNV zal op de Food and Hotel Indonesia aanwezig zijn met een 'Holland Business

Vooruitgang in economische vrijheid

Op een lijst van 161 geëvalueerde landen m.b.t. economische vrijheid van de conservatieve Amerikaanse Heritage Foundation is India drie plaatsen naar boven opgeschoven naar de 119de plaats. Het gewogen gemiddelde invoerrecht wordt momenteel geschat op 21%. Een jaar geleden was dat nog ruim 28%. De invoerbelemmeringen in de landbouwsector op m.n. sanitair en fyto-sanitair gebied zijn groot. De toch al hoge fiscale lasten zijn het afgelopen jaar nog hoger geworden. Op het gebied van overheidsinterventie is duidelijk verbetering geconstateerd. Ook het monetaire beleid krijgt een goede score. Buitenlandse investeringen worden gemiddeld beoordeeld, maar bankwezen en financiering krijgen een matige score. Loon- en prijsbeleid krijgt het oordeel gemiddeld. Intellectuele eigendom scoort eveneens gemiddeld, maar hierbij dient aangetekend te worden dat de eind vorig jaar afgekondigde nieuwe patentwet nog niet meegewogen is. Op het gebied van regelgeving en informele markt scoort India, zoals te verwachten, slecht. Al met al een gematigd positieve conclusie. De regering verzekerde de deregulering van de economie met een meer sociaal gezicht voort te zetten.

MOA-ondertekening (Memorandum Of Agreement).

Lounge' waar Nederlandse bedrijven zich kunnen presenteren. De *Food and Hotel Indonesia* is één van de belangrijkste vakbeurzen voor voedingsmiddelen, dranken, hotel- en cateringequipment in Zuidoost-Azië. De beurs wordt van 6 tot 9 april 2005 gehouden in het 'Jakarta International Exhibition Centre' in Jakarta.

Voor nadere informatie over de beurs en de markt voor voedingsmiddelen in Indonesië kunt u contact opnemen met het LNV-bureau bij de Nederlandse ambassade in Jakarta, telefoon: 00 62 21 5241032, fax: 00 62 21 5262230 of e-mail: jak-lnv@minbuza.nl.

JAPAN

LNV-raad Tokyo

> Varkens

Levende varkens

Eind vorig jaar heeft Japan toestemming gegeven voor de export van levende varkens uit Nederland. Het aantal professionele varkenshouders in Japan is de afgelopen tien jaar gehalveerd tot ongeveer 8.880. De stapel daarentegen is in omvang gelijk gebleven. Gemiddeld telt een bedrijf 1.100 dieren.

ZUID-KOREA

LNV-raad Seoul

Missie naar Zuid-Korea van 21-26 mei 2005

Het Ministerie van Economische Zaken organiseert van 21-26 mei 2005 een bedrijvenmissie naar Zuid-Korea. De bedrijvenmissie vindt gelijktijdig plaats met het bezoek van de Minister President, mr. dr. J.P. Balkenende, die door de Koreaanse regering is uitgenodigd deel te nemen aan het *6de Global Forum on Reinventing Government*.

De directie Industrie en Handel van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zal, bij voldoende belangstelling vanuit het Nederlandse bedrijfsleven, hierbij aansluiten met een specifiek programma gericht op de agrosector in Zuid-Korea. De delegatie zal worden begeleid door Directeur-Generaal mr. R.M. Bergkamp van het ministerie van LNV.

Zuid-Korea geniet een groeiende belangstelling van het Nederlandse bedrijfsleven. In 2004 steeg de Nederlandse export met 10% tot circa € 1,5 miljard. Ongeveer 8% hiervan zijn agrarische producten, waarvan de exportwaarde in 2004 zelfs met 28% toenam. De toegenomen koopkracht van de laatste jaren en een veranderd consumptiepatroon bieden mogelijkheden voor het Nederlandse bedrijfsleven.

Deze handelsmissie biedt een goede gelegenheid voor zowel exporteurs, investeerders en reeds in Zuid-Korea gevestigde ondernemingen om kennis en ervaringen uit te wisselen. Doel is de zakelijke mogelijkheden (verder) te verkennen, door middel van seminars, zakendiners, netwerkactiviteiten, bedrijfsbezoeken en individuele matchmaking.

Het programma wordt, mede op basis van de wensen van het bedrijfsleven, voorbereid door de LNV-raad in Seoel, de heer Jack Damen. In voorkomende gevallen zal bekeken worden of problemen die Nederlandse bedrijven ondervinden bij de samenwerking met de Zuid-Koreaanse overheid of bedrijven, aangekaart kunnen worden bij de gesprekken van onze bewindslieden. Het meest actuele programma kunt u vinden op www.internationaalondernemen.nl/stas/korea.asp

De deelname staat open voor alle Nederlandse bedrijven die zaken (willen) doen met Zuid-Korea. De kosten bedragen € 750 per bedrijf. De reis- en verblijfkosten zijn voor eigen rekening. Voor nadere informatie over deze handelsreis kunt u contact opnemen met de EVD, mw Sandra Pompe, pompe@evd.nl, 070-778 8366.

U kunt zich aanmelden vóór 7 april 2005 via www.internationaalondernemen.nl/stas/korea.asp

Korte berichten uit het buitenland

Europese Unie

BELGIË

LNV-raad Brussel

> Groente | Supermarkten | Voedselveiligheid

Nieuwe slasoort

Op de Mechelse Veilingen is voor het eerst Slanova verkocht. Dit nieuwe slatype van een Nederlandse zaadveredelaar bestaat uit

vele kleine blaadjes die met één beweging kunnen worden losgemaakt. De nieuwe sla is rood of groen. Met de boodschap 'snijden-wassen-klaar' wordt ingespeeld op de toenemende vraag naar gemakproducten bij de consument voor de nieuwe slasoort. Het resultaat was meer dan bevredigend. De rode variant kan voortaan vrij worden aangekocht via de klokverkoop van de Mechelse Veilingen.

Colruyt opent derde biologische supermarkt

Colruyt heeft in Dilbeek een derde biologische supermarkt Bio-Planet

geopend. De andere twee winkels zijn gevestigd in Kortrijk en Gent. Bio-Planet biedt een volledig supermarktassortiment. Alle 5.000 producten hebben een officieel erkend biolabel. De afgelopen twaalf maanden zagen de Bio-Planetwinkels hun omzet met 25% stijgen. Zowel het aantal klanten als de gemiddelde hoeveelheid aankopen per klant nemen toe. Ook in de Colruyt-winkels zelf stijgt de omzet van biologische voeding. Deze ligt 3% hoger dan het algemene cijfer.

Fjord Seafood Pieters investeert in voedselveiligheid

Het Brugse visbedrijf Fjord Seafood Pieters investeert € 1 miljoen in

een nieuwe etiketterlijn. Het goed presterende systeem voorziet alle producten van een computerlabel, zodat de vis op elk moment van de cyclus te traceren is. Het bedrijf vol- doet daarmee aan de hoogste nor- men voor voedselveiligheid, een extra troef voor de export. Fjord Seafood Pieters realiseert € 146 mil- joen aan omzet met 430 mensen en is een dochter van de Noorse zalm- kweker Fjord Seafood.

DENEMARKEN LNV-raad Kopenhagen

> Zuivel | Plumvee

Samenwerking Campina en Arla

Als de EU-mededingingsauthoritei- ten akkoord gaan en de leden van de coöperaties het voorstel in maart 2005 goedkeuren, is de fusie tussen de coöperatieve zuivelbe- drijven Campina en Arla in de tweede helft van dit jaar een feit. Campina Arla is dan, na A.P. Møller - Mærsk, het tweede zuivelbedrijf van Denemarken. Volgens Åke Modig van Arla is de fusie noodza- kelijk om tegenwicht te kunnen bie- den aan de machtige inkooporgani- saties van de detailhandel op de Europese markt. Door de samen- werking kunnen de bedrijven de gevolgen van de hervorming van het gemeenschappelijke landbouw- beleid opvangen en de leden een betere en meer stabiele prijs geven. De meeste melkveehouders heb- ben echter hun bedenkingen bij deze enorme schaalvergroting en zijn bang minder invloed te zullen hebben. Arla verwacht dat de fusie

jaarlijks DKK 1 miljard (€ 133 mil- joen) oplevert, maar dat lijkt niet voldoende om de melkveehouders te overtuigen.

Pluimveevleesproducten met goede raad

Op 1 juli moet alle detailverpakking van pluimvee voorzien zijn van goede raad over de behandeling en bereiding van het vlees. Deze maat- regel moet voorkomen dat mensen ziek worden van eventuele bacte- riën. Deense producenten zetten al enige tijd vrijwillig dergelijke aan- wijzingen op de verpakking, maar nu wordt de maatregel verplicht, ook voor geïmporteerde producten. Het belangrijkste zou zijn dat het vlees voldoende verwarmd wordt, dat wil zeggen tot ten minste 75°C.

IERLAND LNV-raad Londen

> Suiker | Export

Suikerfabriek gesloten

De verwachte aanpassing van het EU-suikerbeleid werpt in Ierland zijn schaduw vooruit. De Ierse sui- ker- en kant-en-klaar-maaltijdenfa- brikant Greencore gaat in het voor- jaar van 2005 zijn suikeractiviteiten concentreren in de suikerfabriek in Mallow (in het zuidoosten van Ier- land) en zal een andere vestiging sluiten. Het aantal werknemers in de suikersector van Greencore neemt af van ruim 600 naar een kleine 300. De suikeractiviteiten zijn verantwoordelijk voor minder dan 25% van de bedrijfsresultaten. De voorzitter van de Raad van Bestuur van het bedrijf, David Dilger, noemde het 'pijnlijke' besluit 'onvermijdelijk' en haalde de jaar- lijke kostenbesparingen van € 6 tot 7 miljoen in 2007 aan als motivatie om deze beslissingen te nemen. Ierland telt een kleine 4.000 suiker- bietentelers, die samen quota heb- ben voor bijna 200.000 ton suiker (wat overeenkomt met een produc- tie van zo'n 1,4 miljoen ton suiker- bieten per jaar). De fabriek die nu gesloten gaat worden, is goed voor de verwerking van een kleine 680.000 ton suikerbieten per jaar.

Exportwaarde agrarische sector € 7 miljard

Ierland heeft in 2004 voor bijna € 7,2 miljard aan agrarische produc- ten geëxporteerd. Ten opzichte van 2003 is dat een groei van 3%. Door het verplaatsen van het deel van de activiteiten van Baileys Irish Cream daalde de Ierse export van (alcoho- lische) dranken in 2004 ten opzichte van 2003 met 10% tot een waarde van € 965 miljoen. De categorie levend vee en vlees nam € 2,2 mil- jard aan exportwaarde voor haar rekening. Rundvleesexport liet een groei zien van 8% en schapenvlees- export van 14%, waarmee een exportverlies van 21% aan de kant van het levende (rund)vee meer dan werd gecompenseerd. Een waarde van bijna € 1,9 miljard werd aan de zuivelkant geëxporteerd, een stijging ten opzichte van 2003 met 6%. Varkensvlees nam ook toe: met 6% tot € 265 miljoen. De waarde van de export van levens- middelen steeg met 9% tot een waarde van € 1,6 miljard.

uit moleculen die zijn onttrokken aan fruit, groenten, algen en cellu- lose. Deze nieuwe bewaarmethode zou perspectieven bieden voor de export van de kaas, met name bui- ten de EU. Momenteel gaat van de verse kazen waartoe de mozzarella behoort, bijna de gehele jaarlijkse export (in 2002 circa 60.000 ton voor € 2 miljoen) naar EU-landen.

SPANJE LNV-raad Madrid

> Vorstschade | Transgene
gewassen | Tolheffing |
Visserij

Tot € 1 miljard oplopende vorstschade

Volgens de Bond van Jonge Boeren (UPA) belooft de door sneeuw en vorst aangerichte schade bij tuin- ders en akkerbouwers meer dan € 1 miljard en zouden 40.000 boe- ren failliet kunnen gaan. Andere bronnen spreken over faillissement van 60.000 tuinders en een verlies van 100.000 arbeidsplaatsen. De

ITALIË LNV-raad Rome

> Zuivel

Lang houdbare mozzarella

De Nationale Onderzoeksraad CNR zegt een manier te hebben gevon- den om mozzarella langer goed te houden. De verse kaas is gewoon- lijk na een dag op zijn best. Daarna neemt de kwaliteit gestaag af: de kaas droogt uit en wordt hard en de smaak verandert. Dankzij een gel waar de kaasbollen in worden gelegd, zou de levensduur van de kaas met een maand kunnen wor- den verlengd. De gel zou bestaan

schade is vooral opgetreden in de gewesten Cataluña, Valencia, Mur- cia, Andalucía en Aragón. UPA heeft het ministerie gevraagd alle gebieden tot rampgebied te verkla- ren en de EU om steun te vragen. Informatie over de inschatting van mogelijke verliezen naar gewest is op te vragen bij Carel Heringa, LNV- Raad/Consejero, telefoon: 0034 913 537 521, fax: 0034 913 537 567 of e-mail: cj.heringa@minbuza.nl.

Groei areaal transgene gewassen

Volgens het internationale bureau ISAAA is het areaal transgene maïs

in Spanje het afgelopen jaar gegroeid naar 58.000 ha. Dat is een stijging van 80% ten opzichte van 2003.

Zorgen over tolheffingen

De zorg over dure tolheffingen voor vrachtwagens neemt toe nu na Duitsland ook Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk denken over het opleggen van dergelijke heffingen. De Spaanse regering heeft meegedeeld dat Spanje niet van plan is een dergelijke heffing in te stellen.

Besprekingen met Angola en Marokko

De minister en de staatssecretaris van Visserij voeren in verschillende derde landen besprekingen om – zoals zij zeggen – de weg te banen voor de Europese Commissie om visserijakkoorden te sluiten. Minister Espinosa was eind december in Angola om dit land ertoe te bewegen een nieuw visserijakkoord met de Europese Unie te sluiten.

Actie tegen Duitse tolheffing

Uit vrees dat ook andere lidstaten een tolheffing voor vrachtvervoer zullen instellen, belegde het ministerie van Landbouw een vergadering met alle getroffen sectoren. Besproken werd of tegen Duitsland actie kan worden ondernomen. Waaruit deze zal bestaan, hangt af van een lopend onderzoek naar de vermoedelijke kostenverhoging van de Spaanse export en import. Spanje heeft de Europese Commissie gevraagd of de Duitse maatregel geen inbreuk is op het vrije verkeer van goederen.

TURKIJE LNV-raad Ankara

> Kastuinbouw

Workshop aardgasgebruik in kastuinbouw

Op initiatief van het LNV-bureau en in samenwerking met het Turkse ministerie van Landbouw, de Kamer van Koophandel van Antalya en BotAS (de Turkse Gasunie) in Ankara is eind vorig jaar in Antalya een workshop georganiseerd over aardgasgebruik in de kastuinbouw. Zo'n tien investeerders hebben aangegeven dat de winterteelt voor de Turkse teeltgebieden langs de Middellandse Zee een haalbare optie is. Naar verwachting komt de inflatie in 2005 onder de 10%, waardoor ook kleinere telers gebruik kunnen maken van betaalbaar krediet. Ook komen er steeds krachtiger signalen dat BotAS de provincie Antalya zal verbinden met het aardgasnet, waardoor de stookkosten ten opzichte van LPG met 66% zullen dalen. Met het wegvallen van deze twee cruciale belemmeringen kan de kastuinbouw langs de Middellandse Zee een ware revolutie ondergaan. De twee traditionele teelten die nu nog los van elkaar in het najaar en het voorjaar plaatsvinden, kunnen dan in elkaar overlappen in één winterteelt. Daardoor komt export als een extra afzetoptie in beeld. Het nieuwe en gerenoveerde kasareaal onder glas zou jaarlijks wel eens met meer dan 500 ha. kunnen groeien. De Turkse kastuinbouwsector is zich bewust van de op handen zijnde omschakeling naar aardgas

Voedselzekerheid in verkiezingscampagne

De Commercial Farmers Group wil van Britse voedselzekerheid een speerpunt maken in de campagne voor de komende verkiezingen begin mei 2005. De lobbygroep, waarin zowel boeren en levensmiddelenfabrikanten als wetenschappers zijn vertegenwoordigd, wil alle kandidaten ervan overtuigen dat Britse voedselzekerheid van het grootste belang is en dat grotere inspanningen noodzakelijk zijn om de productie en marketing van Britse agrarische producten te verbeteren. Uit cijfers van het Britse bureau voor de statistiek blijkt dat de import van agrarische producten tussen 1992 en 2002 met bijna 25% zijn gestegen tot ruim £ 19 miljard (meer dan € 27 miljard). In dezelfde periode nam het agrarisch gerelateerde handelstekort op de betalingsbalans toe van £ 4,7 tot £ 9,8 miljard (respectievelijk ruim € 7 miljard en ruim € 14 miljard).

en de daaruit voortvloeiende afzetkansen. De Nederlandse leveranciers van verwarmingstechnologie zijn door de workshop in een positie gemanoeuvreerd om tot zaken te komen, net als sectoren als kas-inrichting en kassenbouw. De workshop werd door 220 gasten bijgewoond.

VERENIGD KONINKRIJK LNV-raad Londen

> Zuivel / Voedselzekerheid / Biobrandstof

Mededingingsautoriteiten waarschuwen zuivelsector

Zuivelproducenten en -verwerkers willen met onder meer supermarktketens praten over een verhoging van de melkprijs met drie pennies (4,5 eurocent) als compensatie voor kostenstijgingen. Het Office of Fair Trading verdenkt de Britse zuivelsector van het maken van prijsafspraken, de ernstigste inbreuk op de mededingingswetgeving. Wanneer de OFT een overeenkomst ontdekt die in strijd is met de wetgeving, kunnen betrokken partijen boetes tot 10% van hun wereldwijde omzetten opgelegd krijgen. Maar volgens NFU-voorzitter van de zuivelsector Gwyn Jones verbiedt de wet niet dat de NFU of wie dan ook met andere partijen in de keten gaat onderhandelen om te komen tot een langetermijnoplossing ten behoeve van een duurzame en winstgevende zuivelsector.

Biobrandstoffenfabriek naast suikerfabriek

British Sugar is van plan een fabriek voor de productie van biobrandstoffen te gaan bouwen naast zijn suikerfabriek in Wisington (Norfolk, Oost-Engeland). Het bedrijf denkt met een investering van £ 2,5 miljoen (€ 3,7 miljoen) over twee jaar voor enkele honderden banen te kunnen zorgen met een voorziene productie van 55.000 ton bio-ethanol uit 600.000 ton suikerbieten. British Sugar wil op deze manier trachten een flink graantje mee te pikken uit de markt voor biobrandstoffen. Hoewel de vergunningaanvraag al is ingediend, is het probleem voor het bedrijf nog dat er onvoldoende vraag naar groene brandstof is. Minister van Financiën Brown kondigde aan met belangengroeperingen te willen praten over een verplichting om in in het Verenigd Koninkrijk geproduceerde brandstof een nader te specificeren percentage groene brandstof op te nemen.

Schotse pootaardappelsector wil Nederlands marktaandeel

De Schotse pootaardappelsector ziet mogelijkheden om de Nederlandse sector marktaandeel in ontwikkelingslanden in Azië (China) af te snoepen. Dat zegt Bill Rennie, hoofd van Scottish Potato Technology, een samenwerkingsverband

van zes pootaardappelbedrijven die hun producten afzetten in ontwikkelingslanden. Hij geeft toe dat het een harde strijd zal worden en dat de Schotse sector de marketing van zijn product aanmerkelijk zal moeten verbeteren. De Schotse bedrijven zullen hun product meer als groep moeten afzetten en elkaar

niet moeten beconcurreren. Ook de kosten zullen omlaag moeten, want de Nederlandse productie- en transportkosten zijn lager. Rennie zou al tevreden zijn met 5% van het Nederlandse marktaandeel. Hij hoopt dat het over twee tot drie jaar mogelijk zal zijn Schotse pootaardappelen naar China te exporteren.

Korte berichten uit het buitenland

Overig Europa

IJSLAND LNV-raad Kopenhagen

> Vis

Afzet gezouten vis

Visir is één van de grootste IJslandse producenten van gezouten visproducten. Tot nu toe verkocht het visverwerkende bedrijf 70% van de productie via de afzetcombinatie Union of Icelandic Fish Producers (SIF), maar nu heeft Visir een eigen verkoopafdeling opgezet. Voor de afzet op de Italiaanse markt maakt Visir gebruik van de diensten van Seafood Union, dat door voormalige werknemers van SIF is opgericht.

NOORWEGEN LNV-raad Kopenhagen

> Import

Invoer levensmiddelen toegenomen

In 1997 importeerde Noorwegen voor € 1,6 miljard aan levensmiddelen; vijf jaar later is dat toegenomen tot € 2,1 miljard. Als oorzaak van deze toename wordt onder meer het in 2004 verruimde invoerquotum voor kaas genoemd. Ook heeft de algemene toename van de koopkracht geleid tot een grotere consumptie van geïmporteerde producten en zijn de Noren internationaler in hun levensstijl geworden. De Noorse supermarktketens hebben deze trend onderkend en meer ruimte gemaakt voor 'exotische' producten.

RUSLAND LNV-raad Moskou

> Pluimvee | Etikettering

Verhoging vleesquota in 2005

In de laatste week van 2004 is een verhoging van de invoerquota voor vlees en pluimveevlees in 2005 bekendgemaakt. Het quotum voor

pluimveevlees zal worden verhoogd van de huidige 1,05 miljoen ton tot 1,09 miljoen ton. Het quotum voor varkensvlees (tariefcontingent) zal worden uitgebreid van 450.000 ton tot 467.000 ton en dat voor rundvlees (eveneens een contingent) van 420.000 ton tot 430.000 ton. Het quotum voor gekoeld rundvlees blijft gehandhaafd op 27.500 ton.

Voortgaande stijging pluimveevleesproductie

Volgens minister van Landbouw Gordeev is de productie van pluimveevlees in 2004 gestegen met bijna 19% ten opzichte van 2003, tot een totaal van 2,2 miljoen ton (levend gewicht). De minister deed deze mededeling na afloop van een bespreking over het ontwikkelingsprogramma voor de pluimvee-

houderij voor 2005 tot 2007. Dat programma mikt op een totale productie in 2007 van 2,5 miljoen ton en in 2010 van 3,2 miljoen ton. Daardoor zou de consumptie van kip per hoofd van de bevolking sterk gaan stijgen, van 8,3 kilo dit jaar tot 15,6 kilo in 2010. De eigen productie, plus een invoer van 1,05 miljoen ton, zou in 2004 voor een totale voorziening van 2,25 miljoen ton kip hebben gezorgd. Kip neemt relatief een steeds groter aandeel in de vleesconsumptie in: momenteel ongeveer 27%, 10% meer dan in 1990. Overigens ligt de kostprijs van Russische kip nog flink boven die van het geïmporteerde product, dat vaak de helft goedkoper is. In recente jaren hebben de winstmarges zelden meer dan 5% bedragen.

Nieuwe etiketteringsvoorschriften Rusland

Sinds 1 januari zijn nieuwe standaarden van kracht voor het etiketteren van levensmiddelen. Doel hiervan is de standaardisering van de voorschriften en het verschaffen van volledige en betrouwbare consumenteninformatie. De consumenteninformatie wordt verplicht gesteld voor bereidingsaanwijzingen, de aanwezigheid van additieven en kunstmatige smaakstoffen of de aanwezigheid van niet-natuurlijke eiwitten. Ook moeten de etiketten de voornaamste, natuurlijk voorkomende, mineralen en vitamines noemen, de aanbevolen dagelijkse consumptiehoeveelheid en informatie over het gehalte aan eiwitten, vetten, koolhydraten en calorieën. Ook moet worden aangegeven of een product genetisch gemodificeerde bestanddelen bevat. De nieuwe standaard verbiedt het gebruik van de aanduiding 'ecologisch zuiver product', omdat dit niet bewezen zou kunnen worden en meestal neerkomt op consumentenmisleiding. De nieuwe voorschriften brengen de Russische eisen in lijn met de desbetreffende EU-richtlijnen.

De tekst van de nieuwe wetgeving is in het Russisch en Engels beschikbaar. Geïnteresseerden kunnen de tekst opvragen bij de Directie Industrie en Handel, de heer J.J.M. Verbeek, e-mail: j.j.m.verbeek@minlnv.nl.

Exporteren kun je leren!

KvK organiseert Internationale Handelsdag op zaterdag 2 april

De Kamer van Koophandel organiseert op zaterdag 2 april een Internationale Handelsdag. Op 14 locaties verspreid door het land kunnen ondernemers van 10.00 tot 16.00 uur door middel van een informatie-markt, workshops en persoonlijke gesprekken met deskundigen kennismaken met zakendoen in het buitenland. Op elke locatie wordt aan andere landen aandacht besteed. Ook voor meer ervaren im- en exporteurs is de dag interessant. De toegang is gratis. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot de heer R.A. Dikhoff, senior projectmanager Internationale Handel bij de Vereniging Kamers van Koophandel, telefoon 0348-426449 of e-mail: rdikhoff@vkv.kvk.nl. Het complete programma vindt u op www.kvk.nl/internationalehandelsdag, waar u zich ook kunt aanmelden voor deelname.

Zuid-Afrikaanse delegatie bezoekt Nederland

De Nederlandse Kamer van Koophandel voor Zuid-Afrika (SANEC) ondertekende in december 2003 een samenwerkingsovereenkomst met het Zuid-Afrikaanse 'Ministry of Agriculture, Environmental Affairs and Development Planning of the Western Cape'. Doel van dit zogenoemde 'Cape/Netherlands Agri-Match Programme' is het bevorderen van handel, investeringen, kennisoverdracht en het versterken van de economische banden tussen beide landen. Daarbij worden Zuid-Afrikaanse bedrijven gekoppeld aan het Nederlands bedrijfsleven en ligt de focus op de sierteelt- en tuinbouwsectoren.

In het kader van dit programma bezoekt een delegatie van Zuid-Afrikaanse voornamelijk 'Black Economic Empowerment' MKB-bedrijven uit de Western Cape van 9 tot 15 april 2005 Nederland. Voor deze startende exporteurs van bloemen en fruit stelt SANEC individuele bezoekprogramma's samen. De delegatie wordt begeleid door de Minister of Agriculture, Environmental Affairs and Development Planning of the Western Cape, de heer J. Dowry.

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Directie Industrie & Handel) biedt de handelsdelegatie en Minister Dowry op 15 april een Business Cocktail aan. Nederlandse bedrijven en instanties in de agrarische sector kunnen de handelsdelegatie tijdens deze cocktail ontmoeten. Heeft u hiervoor belangstelling of wilt u meer informatie over het 'Agri-Match Programme' of de Kamer van Koophandel voor Zuid-Afrika, dan kunt u contact opnemen met SANEC, telefoon: +31 (0)70 347 0781, e-mail: info@sanec.nl.

Laatste nieuws

EXTRA OPROEP

Handelsreis naar Kroatië en Servië

Het Directoraat-generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen (DG BEB) van het ministerie van Economische Zaken organiseert samen met de Directie Industrie en Handel van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 5 tot en met 10 juni een multi-sectorale handelsreis naar Kroatië en Servië. Deze reis zal worden geleid door staatssecretaris Karien van Gennip. Tijdens het bezoek kunnen bedrijven die zaken doen of willen doen in deze landen, in contact komen met interessante lokale partijen door *matchmaking*, zakelijke diners en *network-events*. Ook zullen de deelnemende bedrijven worden geïnformeerd over

de mogelijkheden van het multilaterale en bilaterale instrumentarium, waaronder het PSO-programma, dat in de twee landen van toepassing is. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor vertegenwoordigers van bedrijven die bij voorkeur beide landen willen bezoeken. De deelnemerskosten bedragen € 750,- per bedrijf, exclusief de zelf te betalen reis- en verblijfskosten.

Achtergrondinformatie over Kroatië en Servië kunt u vinden op www.evd.nl.

Voor informatie over het reisprogramma kunt u zich wenden tot Fred van der Meer, Projectmanager EVD/Collectieve Marktwerking, e-mail: meer@evd.nl of

Uitzicht over Dubrovnik en het eiland Lokrum vanaf de oude stadsmuren.

Ruben van der Laan van het ministerie van LNV, telefoon: 070-3785140 of e-mail: r.vdlaan@minlnv.nl.

Geïnteresseerden kunnen zich **tot 25 maart** bij genoemde personen voor de reis inschrijven.

LNV-bureaus in het buitenland

ABU DHABI

Werkgebied: Verenigde Arabische Emiraten en Saoedi-Arabië
Dr. ir. J.G. van der Beek, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Apt. 602 Al Masaood Tower Building, Shekh Hamdan Street, Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten.
Postadres: P.O.Box 1 46560, Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten.
Tel.: (00-971) 2.632.0712 (LNV)
Fax.: (00-971) 2.632.0198 (LNV)
E-mail: abu-lnv@minbuza.nl

Bureau Riyad

Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Diplomatic Quarter, Riyadh, Saoedi-Arabië
Postadres: P.O.Box 94307, Riyadh 11693, Saoedi-Arabië
Tel.: (00-966) 1 488 1093/2501 (LNV)
Fax.: (00-966) 1 488 1519 (LNV)
E-mail: tijdelijk vervallen
2° E-mail: riy-lnv@minbuza.nl
<http://www.holland.org.sa>

ANKARA

Werkgebied: Turkije, Israël, Palestijnse Gebieden
Mw. drs. C.J.M. Konsten, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Turan Günes Bavari 7. Cadde no. 3, Yildiz 06550 Ankara, Turkije
Tel.: (00-90) 312.409.1860 (LNV)
Fax: (00-90) 312.409.1892 (LNV)
E-mail: nlgovankagr@bnet.net.tr
2° E-mail: ank-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.org.tr>
<http://www.nlankagr.com>

ATHENE (zie Boekarest)

BANGKOK

Werkgebied: Thailand, Filipijnen, Vietnam
Ir. M.H. Slingenbergh, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 106 Wireless Road, Lumpini, Bangkok-10330
Postadres: P.O. Box 404, Bangkok 10330, Thailand
Tel.: (00-66) 2.255.7559 (LNV)
Fax: (00-66) 2.254.1415 (LNV)
E-mail: nlbanagr@loxinfo.co.th
2° E-mail: ban-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.in.th>

Bureau Hanoi

Mw. Truong Thi Dung, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden Daeha Office Tower, 6 th floor 360 Kim Ma Street, Ba Dinh District, Hanoi
Tel.: (00-84) 4.831.5650
Fax: (00-84) 4.831.5605
E-mail: nlhanagr@fpt.vn
E-mail: han-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.org.vn>

Bureau Manilla

Dhr. J.I.C. Laquian, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 9° Etage, King's Court Bld I, 2129 Chino Roces Avenue, Makati City, Metro Manilla, Filipijnen
P.O. Box 2448 MCPO, 1264 Makati, Metro Manilla, Filipijnen
Tel.: (00-63) 2.811.2706 (LNV)
Fax: (00-63) 2.811.2706 (LNV)
(00-63) 2.815.4579 (BZ)
E-mail: nlmanagr@eastern.com.ph
2° E-mail: man-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.ph>

BELGRADO (zie Boedapest)

BERLIJN

Werkgebied: Duitsland, Zwitserland
Ir. J.J. Pape, LNV-Raad
Mw. Mr. S.M.C. Deepen, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Klosterstrasse 50, 10179 Berlin, Duitsland
Tel.: (00-49) 30.2095.6480 (LNV)
Fax: (00-49) 30.2095.6481 (BZ)
E-Mail: nlblnagr@bln.nlab.de
2° E-mail: bln-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.de>

BOEDAPEST

Werkgebied: Hongarije, Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Slovenië, Servië-Montenegro, Oostenrijk
Drs. J.D. Gábor, LNV-Raad
Ir. J.A. Landstra, LNV-Raad
Veterinair Werkgebied: Hongarije, Bosnië-Herzegovina, Bulgarije, Estland, Letland, Litouwen, Servië-Montenegro, Kroatië, Macedonië, Polen, Roemenië, Slovenië, Tsjechië en Slowakije
Drs. A.E. Braam, Raad voor Veterinaire aangelegenheden
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Fuge utca 5-7, (2° district), 1022 Boedapest, Hongarije
Postadres: P.O. Box 56, 1388 Boedapest, Hongarije
Tel.: (00-36) 1.3366.380 (LNV)
Fax: (00-36) 1.3266.238 (LNV)
E-mail: nlboeagr@pronet.hu
2° E-mail: bdp-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.org.hu>

Bureau Belgrado

Mw. M. Mirkovic, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Simina 29, 11000 Belgrado, Servië-Montenegro
Postadres: Postfah 489, 11001 Belgrado
Tel.: (00-381) 11.3281.147
Fax: (00-381) 11.6289.86
E-mail: nlgovbel@eunet.yu
2° E-mail: bel-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.org.yu>

Bureau Zagreb

Mw. D. Budimir, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Medvescak 56, 10000 Zagreb, Kroatië
Tel.: (00-385) 1.468.3697 (LNV)
Fax: (00-385) 1.468.4877 (BZ)
E-mail: zag-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.hr/>

BOEKAREST

Werkgebied: Roemenië, Bulgarije, Griekenland
Ir. Ing. M.Y. Brouwer, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Aleea Alexandru 20, Sector 1, 011823 Boekarest, Roemenië
Tel.: (00-40) 21.231.5657 (LNV)
Fax: (00-40) 21.231.6373 (LNV)
E-mail: nlbkragr@olanda.kappa.ro
2° E-mail: bkr-lnv@minbuza.nl
<http://www.olanda.ro/>

Bureau Athene

Mw. M. Plessas-Schallenburg, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Leoforos Vassileos Konstantinou 5-7, Athene 106-74, Griekenland
Tel.: (00-30) 2.107.254.960
Fax: (00-30) 2.107.254.907
E-mail: ath-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.gr>

Bureau Sofia

Mw. D.H. Milenkova, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Oborishte 15, 1504 Sofia, Bulgarije
Postadres: P.O. Box 91, 1000 Sofia, Bulgarije
Tel.: (00-359) 2.8160.380 (LNV)
Fax: (00-359) 2.8160.381 (LNV)
E-mail: nlsfagr@bulpost.net
2° E-mail: nlsfagr@bulpost.net
<http://www.netherlandsembassy.bg>

BRASÍLIA

Werkgebied: Brazilië
Dhr. J.G. van de Vooren, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Ses Avenida das Nações, QD. 801, Lote 05 CEP 70405-900 Brasilia – DF, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 07/0098, CEP 70359-970 Brasilia – DF, Brazilië
Tel.: (00-55) 61.321.4769 (BZ)
Fax: (00-55) 61.323.5342 (LNV)
E-mail: nlbraagr@uol.com.br
2° E-mail: bra-lnv@minbuza.nl
<http://www.embaixada-holanda.org.br>

Bureau São Paulo

Mw. F.E. Heering, Administratief medewerker Consulaat-Generaal der Nederlanden
Bezoekadres: Avenida Brigadeiro Faria Lima 1779, 3 - andar CEP 01451-001-Sao Paulo-SP, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 11302, CEP 05422-970-São Paulo-SP, Brazilië
Tel.: (00-55) 11.3811.3300 (BZ)
Fax: (00-55) 11.3819.0903 (LNV)
E-mail: nlsaoagr@uol.com.br
2° E-mail: sao-lnv@minbuza.nl
<http://www.embaixada-holanda.org.br>

BRUSSEL

Werkgebied: België, Luxemburg
Jhr. Mr. ing. K.H.A. von Chrismar, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, H. Debruxlaan 48, 1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1550 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1780 (LNV)
E-mail: nlbruagro@euronet.be
2° E-mail: bru-lnv@minbuza.nl
<http://www.nederlandseambassade.be>

BRUSSEL PV-EU

Mw. Drs. M.A.J. Vaes, LNV-Raad
Dhr. G.P.G. Kunst, LNV-Raad
Drs. A.M. Akkerman, Raad voor Veterinaire Aangelegenheden
Mr. O.B.M. Meuffels, LNV-Attaché
Ir. F. Vroegop, LNV-Attaché
Mw. Drs. S.J.C.W. Bont, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de Europese Unie, H. Debrouxlaan 48, 1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1545/1546 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1776/1783 (LNV)
E-mail: bre-lnv@minbuza.nl
<http://www.nederlandseambassade.be>
Tevens belast met procurement-aangelegenheden in het kader van de ontwikkelingsfondsen van de EU.

BUENOS AIRES

Werkgebied: Argentinië, Chili, Uruguay
Drs. M. van Genne, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Edificio Portefino II, Olga Cossenttini 831, Pisos 3 y 4, C1107 BVA Buenos Aires, Argentinië
Postadres: Ambassade der Nederlanden, Olga Cossenttini 831, C1107 BVA Buenos Aires, Argentinië
Tel.: (00-54) 11.4338.0090 (LNV)
Fax: (00-54) 11.4338.0091 (LNV)
E-mail: nlbueagr@embajadaholanda.int.ar
2° E-mail: bue-lnv@minbuza.nl
<http://www.embaixadaholanda.int.ar>

DAMASCUS (zie Kairo)

GENÈVE PV-WTO

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de WTO (Wereldhandelsorganisatie) en andere internationale organisaties te Genève (UNCTAD, UNEP, WHO, WIPO/UPOV)
Ir. R.P. Lapperre, LNV Raad
Postadres: C.P. 196, 1211 Genève 20 CIC, Zwitserland
Tel.: (00-41) 22.748.1822/08 (LNV)
Fax: (00-41) 22.748.1828 (BZ)
E-mail: nlgevagr@bluewin.ch
2° E-mail: roald.lapperre@minbuza.nl

HANOI (zie Bangkok)

HONG KONG SAR (zie Peking)

JAKARTA

Werkgebied: Indonesië, Maleisië, Singapore, tevens voor Association of South-East Asian Nations (ASEAN)
Ir. F.A.G.M. Claassen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Jalan H.R. Rasuna Said, Kavel S-3, Kuningan, Jakarta 12950, Indonesië
Tel.: (00-62) 21.524.1032/48 (LNV)
Fax: (00-62) 21.526.2230 (LNV)
E-mail: nljakagr@jrne.orid
2° E-mail: jak-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.or.id/>

Bureau Singapore

Dhr. K.C. Chang, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 541 Orchard Road, 13-01 Liat Towers, Singapore 238881
Postadres: Tanglin P.O. Box 447, Singapore 912415
Tel.: (00-65) 6739.1121
Fax: (00-65) 6737.1940
E-mail: nlsinagr@singnet.com.sg
2° E-mail: sin-lnv@minbuza.nl
<http://www.nethemb.org.sg>

KAIRO

Werkgebied: Egypte, Jordanië, Libanon, Syrië
Ir. H.L.M. van Wissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 18, Hassan Sabri Street, 11211, Zamalek, Kairo, Egypte
Tel.: +202 736 38 63 / 739 55 712/3
Fax: +202 736 09 36
E-mail: nlkaiaagr@hollandemb.org.eg
2° E-mail: kai-lnv@minbuza.nl
<http://www.hollandemb.org.eg>

Bureau Damascus

Mw. Samar Kadri, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Abou Roumaneh, Al-Jalaa Street, Imm. Tello, Damascus, Syrië
Postadres: Boîte Postale 702, Damascus, Syrië
Tel.: (00-963) 11.333.5119/6871 (BZ)
Fax: (00-963) 11.333.9369 (BZ)
E-mail: nldamagr@cyberia.net.lb
2° E-mail: dmc-lnv@minbuza.nl

KIEV

Werkgebied: Oekraïne, Armenië, Azerbeidzjan, Georgië, Moldavië
Ir. A.A. Verhagen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Kontraktova Ploscha 7, 01901 Kiev, Oekraïne
Tel.: (00-380) 44.490.8223 (LNV)
Fax: (00-380) 44.490.8266 (LNV)
E-mail: kievagronl@ukr.net
2° E-mail: kie-lnv@minbuza.nl
<http://www.holland.com.ua>

On-line winkelen wint terrein in Japan

Naar verwachting zal binnen dit decennium 20% van alle winkeltransacties in Japan on-line plaatsvinden. Nu al zijn er in Japan 1.300 websites die kaas verkopen en 900 websites die organische groenten te koop aanbieden. Deze ontwikkeling is mede te danken aan de populariteit van de mobiele telefoon met internettoegang. De telefoon is hierdoor niet alleen een mobiel winkelpunt, maar ook een middel om de consument te informeren. Via traceringsystemen verstreken steeds meer producenten de consument informatie over de achtergronden van een product. Het LNV-Bureau van de ambassade

in Tokio heeft een rapport opgesteld over deze recente ontwikkelingen. Het rapport 'Mail order, Retailing and Mobile Telephones: Modern Consumer Behaviour in Japan' is in eerste instantie bedoeld voor bedrijven met interesse in de postordermarkt in Japan. Ook voor bedrijven die geïnteresseerd zijn in hoe de mobiele telefoon het moderne retailen kan veranderen, is het interessant. Het rapport is verkrijgbaar via mevrouw Lia Luijck van de directie Industrie & Handel, e-mail: a.p.luijck-visser@minlnv.nl.

KOPENHAGEN

Werkgebied: Denemarken, Estland, Finland, Noorwegen, IJsland, Zweden
Dhr. H.H. Schipper, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Toldbodgade 33, DK 1253 Kopenhagen K, Denemarken
Tel.: (00-45) 33.707.218
Fax: (00-45) 33.140.350
E-mail: nlkopagr@newmail.dk
2^e E-mail: kop-lnv@minbuza.nl
http://www.nlembassy.dk

LISSABON (zie Madrid)

LONDEN

Werkgebied: Verenigd Koninkrijk, Ierland
Drs. G.G.J. Thissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 38, Hyde Park Gate, Londen SW7 5DP, Verenigd Koninkrijk
Tel.: (00-44) 20.7590.3279/76/77/80
Fax: (00-44) 20.7581.5276
E-mail: nilnonagr@netherlands-embassy.org.uk
2^e E-mail: lon-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlands-embassy.org.uk/

MADRID

Werkgebied: Spanje, Marokko, Portugal
Mr. C.J. Heringa, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Avenida del Comandante Franco 32, 28016 Madrid, Spanje
Tel.: (00-34) 91.353.7521/20 (LNV)
Fax: (00-34) 91.353.7567 (LNV)
E-mail: nlmadagr@telefonica.net
2^e E-mail: mad-lnv@minbuza.nl
http://www.embajadapaisesbajos.es

Bureau Lissabon

Mw. A.P. Paiva Geadas, Administratief Medewerker
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Avenida Infante Santo 43-50, 1399-011 Lissabon, Portugal
Tel.: (00-351) 21.391.4919 (LNV)
Fax: (00-351) 21.391.4952 (LNV)
E-mail: nllisagr@netcabo.pt
2^e E-mail: lis-lnv@minbuza.nl
http://www.emb-paisesbajos.pt

MANILLA (zie Bangkok)

MEXICO

Werkgebied: Mexico, Cuba
Ir. P.A.L. de Rijk, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Av. Vasco de Quiroga 3000, Piso 7, Colonia Santa Fe, 01210 Mexico D.F., Mexico
Postadres: Apartado Postal 10-656, 11000 Mexico D.F., Mexico
Tel.: (00-52) 55.5258.9921 tst. 215 (LNV)
Fax: (00-52) 55.5258.8139
E-mail: lnv@nlgoxmex.com
2^e E-mail: mex-lnv@minbuza.nl
http://www.paisesbajos.com.mx

MOSKOU

Werkgebied: Rusland, Kazakstan, Oezbekistan, Wit-Rusland
Ir. J.M.J.G. Kats, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Tverskoj Blvd. 14/1, 5th Floor, 125009 Moskou, Rusland
Postadres: Kalashny Pereulok 6, 125009 Moskou, Rusland
Tel.: (00-7) 095.797.2946
Fax: (00-7) 095.797.2905
E-mail: moslnv@sovintel.ru
2^e E-mail: mos-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlands-embassy.ru

NAIROBI

Werkgebied: Kenia, Eritrea, Ethiopië, Oeganda, Tanzania, tevens voor UNEP
Mr. F.H.J. von der Assen, LNV-Raad
Ambassade der Nederlanden, Riverside Lane, Off Riverside Drive, Nairobi, Kenia
Postadres: P.O. Box 41537, 00100, Nairobi, Kenia
Tel.: (00-254) 20.4450.137
Fax: (00-254) 20.4450.138
E-mail: nlnaiagr@nbnnet.co.ke
2^e E-mail: nai-lnv@africaonline.co.ke
http://www.netherlands-embassy.or.ke/

NEW DELHI

Werkgebied: Bhutan, India, Sri-Lanka, Nepal
Ir. A. Parzer, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 6/50F Shantipath, Chanakyapuri, New Delhi 110021, India
Tel.: (00-91) 11.2688.4951/2/3/4
Fax: (00-91) 11.2688.2799
E-mail: nlndeagr@vsnl.net
2e E-mail: nde-lnv@minbuza.nl
http://www.holland-in-india.org/

PARIJS

Werkgebied: Frankrijk, Algerije
Ir. L. Braakenburg, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 7-9 Rue Eblé, 75007 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4062.3353 (LNV)
Fax: (00-33) 1.4062.3452 (LNV)
E-mail: agriculture@amb-pays-bas.fr
2e E-mail: par-lnv@minbuza.nl
http://www.amb-pays-bas.fr

PARIJS PV-OESO

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling)
Ir. A.J.A. van Royen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: 12-14 Rue Octave Feuillet, 75116 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4524.9971
Fax: (00-33) 1.4524.9938
E-mail: nlpaooagr@fr.oleans.com
2e E-mail: pao-lnv@minbuza.nl

PEKING

Werkgebied: Volksrepubliek China, (incl. Hong Kong) en Mongolië
Ir. H.J.W. van Duijn, LNV-Raad
Ir. R.J. Konijn, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 4, Liangmahe Nanlu Rd. Beijing 100600, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 10.6532.4464
Fax: (00-86) 10.6532.6329
E-mail: info@nlpekagr.com
2e E-mail: pek-lnv@minbuza.nl
http://www.hollandinchina.org/nl/peking/intro.htm
Web (LNV): http://www.nlpekagr.com

Bureau Shanghai

Dhr. N. Hong, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal der Nederlanden, Sun Plaza, East Tower, 4th Floor, 88 Xian Xia Road, Shanghai 200336, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 21.6209.9076 (BZ)
Fax: (00-86) 21.6278.9722 (LNV)
E-mail: nlshaagr@uninet.com.cn
2^e E-mail: sha-lnv@minbuza.nl
http://hollandinchina.org/nl/cg/sh-intro.htm
http://www.nlpekagr.com

Bureau Hong Kong SAR

Mw. M.P.C. Ng, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal der Nederlanden, Room 5702, 57/F Cheung Kong Center, 2 Queen's Road Central, Hong Kong, Volksrepubliek China
Tel.: (00-852) 2524.8187/88 (LNV)
Fax: (00-852) 2524.9419 (LNV)
E-mail: nlhonagr@netherlands-cg.org.hk
2^e E-mail: hon-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlands-cg.org.hk
http://www.nlpekagr.com

PRAAG

Werkgebied: Tsjechië, Slowakije
Mw. Ir. P.M.B. de Vries-Van Loon, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Gotthardska 6/27, 160 00 Praag 6, Bubenec, Tsjechië
Tel.: (00-420) 233.015.218
Fax: (00-420) 233.015.257 (LNV)
E-mail: nlpraag@t.cz
2^e E-mail: pra-lnv@minbuza.nl
http://www.dutchembassy.cz

PRETORIA

Werkgebied: Zuid-Afrika, Zimbabwe
Mw. Mr. G.A. Kostwinder, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 825 Arcadia Street, Pretoria 0083, Zuid-Afrika
Postadres: P.O.Box 117, Pretoria 0001, Zuid-Afrika
Tel.: (00-27) 12.344.3910/1/2/3/4/5 toest. 212 (BZ)
Fax: (00-27) 12.343.7456
E-mail: nlpraag@telkomsa.net
2^e E-mail: pre-lnv@minbuza.nl
http://www.amb-pays-bas.co.za

RIYADH (zie Abu Dhabi)

ROME

Werkgebied: Italië, Cyprus, Malta
Vacant, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Via Michele Mercati 8, 00197 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.321.5003 (LNV)
Fax: (00-39) 06.321.0767 (LNV)
E-mail: nrlromagr@tuttotpmi.it
2^e E-mail: rom-lnv@minbuza.nl
http://www.olanda.it/

ROME - PV ROME

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de VN-organisaties voor voedsel en landbouw
Drs. E. Wermuth, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur, Permanent Vertegenwoordiger
Ir. J.T.M.G. Steeghs, Ambassadeiraad, Plv. Permanent Vertegenwoordiger
Mw. Drs. A. Swalef, Tweede Secretaris Beleidsmaker
Post/Bezoekadres: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de VN-organisaties voor voedsel en landbouw, Via delle Terme Deciane 6, 00153 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.574.0306/ 2326
Fax: (00-39) 06.574.4927
E-mail: nrofagr@netherlandspremrep.it
2^e E-mail: rof@minbuza.nl

SÃO PAULO (zie Brasilia)

SEOUL

Werkgebied: Republiek Korea en Taiwan
Ir. J.P.N. Damen, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Kyobo Building, 14th floor, 1, Jongno 1-ka Jongno-gu, Seoul 110-714, Republiek Korea

(vervolg Seoul)

Postadres: K.P.O. Box 509, Seoul 110-605, Republiek Korea
Tel.: (00-82) 2.723.4180
Fax: (00-82) 2.723.0283
E-mail: nlseoagr@korea.com
2^e E-mail: seo-lnv@minbuza.nl
http://www.nlembassy.or.kr

Bureau Taipei

Dhr. G. Lee, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Netherlands Trade and Investment Office, Agricultural and Food Department, Rm. B, 5/F Artist Construction Building, 133 Min Sheng E. Road, Section 3, Taipei 105, Taiwan
Tel.: (00-886) 2.2713.5760
Fax: (00-886) 2.2713. 0194
E-mail: nltaigr@ntio.org.tw
http://www.ntio.org.tw/agricultural/index-e.htm

SHANGHAI (zie Peking)

SINGAPORE (zie Jakarta)

SOFIA (zie Boekarest)

TAIPEI (zie Seoul)

TEHERAN

Werkgebied: Iran
Drs. A.M. de Roo, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Darrouz Shahrzad Boulevard, Kamasaie Street, 1st Eastlane 33, 19498 Teheran, Iran
Postadres: P.O. Box 11365-138, Teheran, Iran
Tel.: (00-98) 21.255.5094
Fax: (00-98) 21.256.0213
E-mail: nltehagr@dpimail.net
2^e E-mail: teh-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlandsembassy.ir

TOKYO

Werkgebied: Japan
Ir. F.L.M. Vossenaar, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Shiba-koen, 3-6-3, Minato-ku, 105-0011 Tokyo, Japan
Tel.: (00-81) 3.5401.0421 (LNV)
Fax: (00-81) 3.5401.0424 (LNV)
E-mail: nltokagr@ma.neweb.ne.jp
2^e E-mail: tok-lnv@minbuza.nl
http://www.oranda.or.jp

WARSCHAU

Werkgebied: Polen, Letland, Litouwen
Drs. ing. A.W. Verhey, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Ul. Kawalerrji 10, 00 468 Warschau, Polen
Tel.: (00-48) 22.559.1269
Fax: (00-48) 22.840.2634
E-mail: nlwaragr@ikp.pl
2^e E-mail: war-lnv@minbuza.nl
http://www.nlembassy.pl

WASHINGTON

Werkgebied: Verenigde Staten van Amerika (incl. Puerto Rico), Canada, tevens Wereldbank
Ir. W.L.A.G. Tacken, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 4200 Linnean Avenue, N.W. Washington, D.C 20008-3896, Verenigde Staten van Amerika
Tel.: (00-1) 202.274.2716/2718
Fax: (00-1) 202.244.3325
E-mail: nlwasagr@yahoo.com
2^e E-mail: was-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlands-embassy.org/

ZAGREB (zie Boedapest)

Activiteitenkalender

Programma Bilaterale Economische Samenwerking van de directie Industrie en Handel

Onderstaande activiteiten zijn op alfabetische volgorde gerangschikt per regio en per land.

Regio/ land	Periode 2005	Activiteit	Inlichtingen uitvoering	Inlichtingen markt
Amerika				
Argentinië	16 - 25 mei	Missie agrotechnologie en kennisoverdracht i.c.m. Chili	NCH 070 344 15 55	Ing. J. Porte 070 378 44 28
Chili	16 - 25 mei	Missie agrotechnologie en kennisoverdracht i.c.m. Argentinië	NCH 070 344 15 55	Ing. J. Porte 070 378 44 28
Verenigde Staten	3 - 7 oktober	Spreekdagen (werkgebied Verenigde Staten, Puerto Rico, Canada) te Den Haag	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	Ir. O.T.J. Stiekema 070 378 42 35
Azië/Oceanië				
China	19 - 21 september	Sweet China te Shanghai, vakbeurs voor de bakkerij- en zoetwarenindustrie (collectieve inzending met displayvitrines)	PlusProject 0341 455 655	LNV-bureau 00 86 10 65324464
Indonesië	6 - 9 april	Food & Hotel Indonesia te Jakarta, voedingsmiddelen- vakbeurs (business lounge + vitrines)	LNV-bureau 00 62 215248236	Ing. W.J.C. Huisman 070 378 41 66
Zuid-Korea	21 - 26 mei	Handelsmissie i.s.m. ministerie van Economische Zaken	EVD 070 385 84 15	LNV-bureau 00 82 2 7234180
EU				
Polen	19 - 21 april	IFE Poland te Warschau, voedingsmiddelen- vakbeurs (collectieve inzending + business lounge)	NCH 070 344 15 86	LNV-bureau 00 48 22 559 1269
	12 - 16 september	Spreekdagen (werkgebied Polen, Letland, Litouwen) te Den Haag	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	LNV-bureau 00 48 22 5591269
Slowakije	4 - 8 april	Handelsreis + matchmaking levensmiddelenindustrie In Bratislava i.c.m. Tsjechië	PEM 0321 387 953	LNV-bureau 00 420 233 015218
Tsjechië	4 - 8 april	Handelsreis + matchmaking levensmiddelenindustrie In Praag i.c.m. Slowakije	PEM 0321 387 953	LNV-bureau 00 420 233 015218
	6 - 10 juni	Spreekdagen (werkgebied Tsjechië, Slowakije) te Den Haag	Mw. E. Verboom 070 3784162	LNV-bureau 00 420 233 015218
Verenigd Koninkrijk	17 - 18 april	Organic Products Europe te Londen, vakbeurs voor biologische producten (vitrine-inzending)	PEM 0321 387 953	LNV-bureau 00 44 20 75903279
Overig Europa				
Oekraïne	9 - 11 mei	Tuinbouwmissie te Kiev, o.l.v. mw. Karien van Gennip., staatssecretaris internationaal ondernemen	PEM 0321 378 933	Ir. A.M. Vroegop 070 378 54 66
Roemenië	30 mei - 3 juni	Spreekdagen (werkgebied Roemenië, Bulgarije, Griekenland) te Den Haag	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	LNV-bureau 00 40 21 2315657
Midden-Oosten/Afrika				
Abu Dhabi	14 - 18 november	Spreekdagen (werkgebied Verenigde Arabische Emiraten, Saoedi-Arabië) te Den Haag i.c.m. Egypte, Iran	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	Ir. J.K. Water 070 378 40 76
Egypte	14 - 18 november	Spreekdagen (werkgebied Egypte, Jordanië, Libanon, Syrië) te Den Haag i.c.m. Abu Dhabi, Iran	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	Ir. J.K. Water 070 378 40 76
Iran	14 - 18 november	Spreekdagen (werkgebied Iran) te Den Haag i.c.m. Abu Dhabi, Egypte	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	LNV-bureau 00 98 21 2555094
VNU: VNU Exhibitions Europe, PEM: Phaff Export Marketing, NCH: Nederlands Centrum voor Handelsbevordering				

Onder dit motto werkt het Ministerie van LNV aan veilig, verantwoord geproduceerd voedsel en een vitale natuur. Het platteland moet economisch gezond blijven, met behoud van landschap en cultuur. Ten slotte wil LNV de internationale concurrentiekracht van de agrarische sector versterken, met

maatschappelijk verantwoord ondernemen als uitgangspunt. LNV heeft anderen nodig om dit te realiseren. Alle betrokkenen moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Transparante besluitvorming is daarbij voorwaarde. LNV geeft richting, stelt waar nodig kaders, stimuleert en financiert.

